

iTEACH: EXPERIENȚE DIDACTICE

ISSN 2247 – 966X

Nr. 78 / FEBRUARIE 2018

-
- Rolul familiei în integrarea copilului în relațiile cu cei din jurul său | de **VALENTINA STANCU**
Deficiențe de învățare | de **MĂDĂLINA-IONELA VARDIANU**
Modalități de învățare, la 20 de ani distanță | de **ALINA CURCAN**
Rolul educației în dezvoltarea personalității | de **NICOLETA-MARIANA BĂLAN**
Copilăria și școala | de **MIHAELA-LIANA ALEXANDRU**
Calitățile liderilor în școli de succes | de **BIANCA BĂLOI**
Studiu privind motivația cadrelor didactice la Școala Gimnazială Vulcana Pandeale | de **IZABELA TOADER**
Exemplu de activitate didactică la matematică, utilizând metoda problematizării
| de **DANIELA-NADIA TACLIT**
Competențele profesorului de matematică și dezvoltarea motivației pentru obiectul matematică
| de **SORINA OLARU**
Proiectarea lecției de geografie: lecția de formare de priceperi și deprinderi | de **ANA-MARIA PETRESCU**
Abordarea interdisciplinară în dezvoltarea limbajului și a comunicării la preșcolari și elevi din clasele
pregătitoare, I și a II-a | de **CRISTINA SIMION**
Tehnici de gestionare a furiei copiilor de vârstă școlară mică | de **MIHAELA CÂRJA**
Elev pentru o zi (eseu) | de **DORINA CRĂCIUN**
Profesorul de literatură | de **GABRIEL MIREA**
Tineretul de azi... încotro? Alternative de petrecere a timpului liber | de **DAN-DUMITRU MOLDOVAN**
Argument pentru învățarea în grupuri mici | de **GABRIELA-MARIA VÂLCEA**
Abordarea textului narativ în gimnaziu | de **MARIA-DELIA GROSARU**
Învățăm istorie prin proiecte eTwinning | de **ADRIANA LEFTER**
Adaptarea și socializarea preșcolarilor, o problemă a zilelor noastre | de **LILIANA PRICOPI**
Calitatea în evaluare – între deziderat și realizare | de **OLTEA NISTOR**
Pregătirea eficientă prin teme bine alese, în vederea obținerii unor rezultate bune la evaluarea națională
| de **SORINA LIGIA MIRON**
-

Editor: TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație

Online: www.iteach.ro/experientedidactice

Partener: Institutul de Științe ale Educației

Revista "iTeach: Experiențe didactice" își propune să promoveze aspectele practice ale predării, învățării și evaluării școlare prin aducerea în prim plan a experiențelor concrete ale cadrelor didactice. Constituie un canal de comunicare și de informare în cadrul comunității cadrelor didactice înscrise pe platforma iTeach.

Descriere prin cuvinte cheie:

didactică aplicată, practică pedagogică, situații educative, experiențe didactice

iTEACH: EXPERIENȚE DIDACTICE

Cod de identificare ISSN / înregistrarea Bibliotecii Naționale a României:
iTeach: Experiențe didactice (online) = ISSN 2247 – 966X
ISSN – L = 2247 – 966X

EDITOR: **TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație**

www.tehne.ro

REDACȚIA:

Str. Dr. Louis Pasteur 54
București 050536

COLECTIV DE REDACȚIE

dr. Olimpiu ISTRATE (Universitatea din București, Departamentul pentru Formarea
Profesorilor)

dr. Oana GHEORGHE (Institutul de Științe ale Educației)

dr. Simona VELEA (Institutul de Științe ale Educației)

Alexandra BUNICA (Institutul de Științe ale Educației)

Doru ȘTEFĂNESCU (Social IT)

dr. Simona GĂBUREANU (Universitatea Politehnica București, Catedra pentru Pregătirea
Personalului Didactic)

dr. Ema FÂCIU (Universitatea "Vasile Alecsandri" din Bacău, Școala doctorală; Casa
Corpului Didactic "Grigore Tăbăcaru" Bacău)

E-MAIL: echipa@iteach.ro

PAGINA REVISTEI:

www.iteach.ro/experiencedidactice

Rolul familiei în integrarea copilului în relațiile cu cei din jurul său

De **Valentina Stancu** Feb 1, 2018

Un aspect pe care îl au în vedere părinții în educarea copilului de vârstă mică până la trei ani și ulterior se referă la problemele de integrare ale acestuia în relațiile cu cei din jur. Lipsa integrării are ca rezultat un copil izolat, cu ușoare tendințe de egoism. Așa se explică faptul că, atunci când copilul ajunge pentru prima dată la grădiniță, cerințele noi și diferite ale mediului grădiniței față de familie îl solicită la o continuă adaptare a comportamentului.

Adaptarea, după cum este știut, reprezintă condiția vieții. J. Piaget (1980) explică adaptarea ca un schimb permanent între organism și mediul înconjurător în scopul rămânerei în acord cu acesta și pentru menținerea echilibrului interior. Adaptarea de tip psihologic presupune atât acumularea de cunoștințe și valori noi dar și renunțarea la acele valori și atitudini personale care nu sunt acceptate de societate. Esențial pentru adaptarea școlară este ajustarea procesului de educație și a caracteristicilor de personalitate ale copilului în același timp.

Un copil este adaptat atunci când realizează în mod egal atât adaptarea pedagogică sau instrucțională, cât și adaptarea relațională. Adaptarea relațională presupune capacitatea copilului de a relaționa cu cadrele didactice și colegii, de a interioriza normele școlare și valorile sociale acceptate.

Inadaptarea – potrivit perspectivei piagetiene se referă la incapacitatea persoanei de a realiza echilibrat procesele de asimilare și acomodare. Comportamentul inadaptat are întotdeauna caracter individualizat din perspectiva psihologică. În sfera activității instituționalizate a grădiniței, devierile de comportament sunt recunoscute ca atitudini de inadaptare la mediul acesteia, constituind o latură al inadaptării sociale.

Starea care se instalează vizează atât conflictul elevului cu sine cât și cu mediul instituționalizat al grădiniței. Acesta prezintă un deficit în plan relațional-acțional prin care ignoră în conduita sa, cerințele impuse de statutul său. Izolarea este grea pentru copiii care nu pot stabili legături cu colegii lor din lipsa abilităților sociale.

Pentru ca integrarea în grup a copilului să se facă cât mai bine este necesar ca acesta să aibă abilități relaționale de bază. Competențele sociale de bază la preșcolari care sunt descrise în literatura de specialitate se referă la inițierea și menținerea unei relații și integrarea într-un grup care se dovedesc a fi benefice copilului atât pe termen lung și scurt. Ele se referă la: prieteni mai mulți, relații interpersonale sănătoase, încredere în sine, sănătate emoțională, rezultate bune în activitățile de învățare.

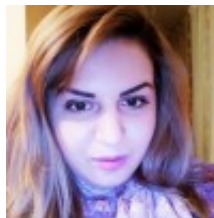
Comportamentele sociale se exersează în cadrul relațiilor pe care copilul le stabilește cu persoanele importante din viața lui. Acestea se pot dobândi în cea mai mare parte în familie prin intermediul interacțiunilor zilnice. Copiii învață de la părinți cum să-și gestioneze emoțiile intense, cum să adopte un comportament adecvat în diverse situații contextuale. Rolul principal al familiei este acela de a oferi modele și de a modela comportamentele copiilor. „Un copil crescut în respect, va fi respectat de ceilalți. Un copil crescut în răbdare va ști să se arate răbdător, un copil crescut în empatie va ști să se pună în locul altuia” (Beliveanu M., 2005, p. 90). În cadrul mediului instituționalizat al grădiniței sunt cunoscute și necesare următoarele abilități relaționale și sociale, după cum menționează autorul citat:

- Partajul – constă în a da și a cere înainte de a lua;
- Empatia – presupune capacitatea de a se pune în locul altcuiva;
- Cooperarea – reprezintă abilitatea de a lucra împreună cu alții;
- Colaborarea – se referă la ajutorul reciproc în urmărirea unui scop;
- Respectul de sine și pentru alții – presupune capacitatea de exprimare a propriilor păreri concomitent cu ascultarea părerilor celorlalți;
- Dialogul – duce la rezolvarea conflictelor pe cale amiabilă prin cuvinte și nu prin bătaie.

Activitatea în grup trebuie înțeleasă de către copil ca antrenare și oprire atunci când este necesar, în sensul că libertatea personală se oprește acolo unde începe libertatea celui alt. Lipsa acestor abilități relaționale conduc la distanțarea de grup. Dobândirea lor în timp necesită refacerea imaginii în grup. Astfel, socializarea constă într-un proces complex de devenire a omului ca ființă socială, de însușire a unor norme, valori și roluri sociale. În cadrul acestui proces el este pregătit pentru viața socială, pentru asumarea unor roluri și responsabilități sociale. Copilul ia cunoștință, prin intermediul diferitelor roluri pe care este chemat să le exercite, de principiile de organizare ale societății.

Deficiențe de învățare

De **Madalina-Ionela Vardianu** Feb 2, 2018

Pentru copiii care au dificultăți severe de învățare, deci o formă de cerințe speciale legate de învățare în general, este firesc să căutăm și să oferim alternative școlare inclusiv școlarizarea în unități speciale. Metodele de predare-învățare sunt adaptate și este de dorit ca acești elevi să participe împreună cu colegii din clasele obișnuite la anumite ore. În toate aceste cazuri trebuie consultați părinții și, în măsura posibilității, și elevii. Ar fi bine să nu uităm că a crește un copil sub un pahar protector, fie el și din cristal, nu îi este de folos în momentul în care îi dai

drumul în lume.

Există o preocupare enormă în lume pentru a rezolva problemele de învățare ale copiilor, fie că sunt simple dificultăți, fie că sunt dizabilități sau dificultăți specifice. Ca forme de școlarizare, copiii cu dificultăți de învățare se găsesc fie în școlile obișnuite fie în structuri speciale.

Există, și forme de combinare între participarea lor parțial la programul școlii obișnuite și parțial la cel al școlii speciale, prin combinarea unui orar flexibil. Să nu uităm că școlile speciale sunt unități de învățământ și parte integrantă a sistemului. La nivelul acestora este firesc să găsim mereu căile și soluțiile cele mai adecvate pentru învățare. Nici o școală nu este perfectă ci perfectibilă, adică și în aceste școli profesorii se pregătesc continuu și învață cum să rezolve probleme diferite. Școlarizarea în școli obișnuite a copiilor cu dificultăți de învățare presupune și o colaborare între acestea și școlile speciale pentru că fiecare școală trebuie să aibă asigurat sprijinul necesar pentru a aborda dificultățile de învățare a elevilor săi.

Legislația din România precizează nevoia de a integra fiecare copil în școala cea mai potrivită pentru el și pe cât posibil în comunitatea din care face parte. De aici e nevoie să găsim împreună căile de acțiune și colaborările pentru a stabili sprijinul.

În întreaga lume există o preocupare pentru a școlariza toți copiii și a răspunde adecvat problemelor cu care se confruntă copiii care au dificultăți de învățare. De exemplu, în Marea Britanie, Legea Învățământului (Educațional Act) din 1981 preciza dreptul tuturor copiilor de a fi integrați în școli obișnuite în măsura în care se îndeplinesc următoarele condiții :

- Părinții cunosc și acceptă acest lucru.
- Educația este eficientă pentru toți copiii școlii.
- Resursele existente se folosesc cât mai eficient posibil.

Istoric vorbind, asistența elevilor în dificultate s-a realizat la început în clase specializate. Această alegere de servicii se realiza pornind de la teza conform căreia educația copiilor este mai eficientă într-un mediu acceptant, care oferă un învățământ specializat, promovat de specialiști pregătiți anume (Epps și Tindal, 1988). Aceste clase se găsesc atât în instituții speciale denumite școli speciale, cât și ca forme specifice de sprijin, în interiorul unor școli obișnuite prin specialiști pregătiți pentru intervenție. În ambele cazuri este vorba de clase specializate.

Clasele cu elevi în dificultate sunt organizate pentru copiii cu dificultăți de învățare pentru un număr mai mic de elevi. În aceste clase numărul elevilor este de 8-12 și există posibilitatea unui profesor de sprijin.

La finele anilor '60, acest model de intervenție a fost tot mai mult discutat și pus la îndoială. S-a pornit de la teza conform căreia relațiile din clasă, în special relațiile cu egalii (ceilalți copii), sunt importante în învățarea școlară, legat de stimularea dezvoltării sociale și cognitive a copiilor. Principiul Normalizării specifică nevoia de o viață cât mai aproape de normal, nu în afara acesteia. Orientarea către integrarea școlară a realizat și o critică a inconvenientelor claselor speciale, în special referitor la segregarea elevilor.

Susținătorii integrării școlare au demonstrat inconvenientele clasei specializate în principal datorită segregării elevilor și

excluderii lor din mediul original. Ca reproșuri la acest tip de servicii, se exprima faptul că ca învățământul specializat stigmatizează, etichetează elevii și contribuie la dezvoltarea slabă a respectului de sine precum și a unui sentiment de inferioritate. Practic, creșterea într-un "mediu paralel" vieții obișnuite, oricât ar fi de bun acesta, construiește persoane care trăiesc într-o lume "paralelă".

Unii copii pot face față în clasa obișnuită dacă învățătorii/profesorii fac apel la metode alese cu grijă. Alegerea și organizarea materialului didactic în funcție de nevoile de învățare specifice fiecărui elev, la începutul procesului și pe parcursul activităților didactice poate fi sprijinită în acest caz de un consilier pedagog sau un profesor consilier. Activitatea în clasele obișnuite se organizează pornind de la o pedagogie mai flexibilă, deschisă, incluzivă care antrenează resursele tuturor actorilor actului didactic pentru a sprijini învățarea copiilor. Folosirea unor strategii de învățare adecvate și a individualizării actului didactic sunt primele cerințe ale acestui model.

În general, în lume, se face distincția între două modalități de intervenție în dificultățile de învățare la nivelul clasei obișnuite:

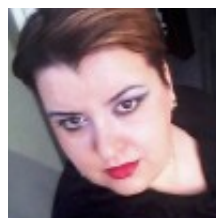
1. Dezvoltare internă: prin perfecționarea și orientarea strategiilor didactice în interiorul clasei;
2. Prin activități suplimentare de sprijin, în afara clasei.

Pentru a înlătura efectele negative menționate și a realiza un cadru cât mai aproape de normalitate, au fost dezvoltate clasele (unitățile) flexibile /resursă. În cadrul acestora, elevii (care frecventează o clasă obișnuită) primesc un serviciu suplimentar specializat, în afara orelor obișnuite. Acest lucru se realizează de câteva ori pe zi, sau de doua-trei ori pe săptămână.

Activitățile se desfășoară individualizat: pe grupe mici sau personalizat. Acest model de intervenție este utilizat, cu precădere, la elevii învățământului primar, pentru elevii cu dificultăți de învățare. Prin acest model, se consideră că au nevoie de sprijin parțial în afara clasei de elevi. Acesta se realizează în grupuri mici sau individual. La acest nivel poate interveni un consilier școlar sau un cadru didactic de sprijin sau chiar un ajutor de învățător/profesor.

Modalități de învățare, la 20 de ani distanță

De **Alina Curcan** Feb 3, 2018

Elevul din zilele noastre este din ce în ce mai puțin motivat să învețe. Informația este la îndemâna oricui, numai la un clic distanță. Cu siguranță, noțiunea de învățare și mai ales acumularea de noi cunoștințe și-au schimbat semnificațiile față de acum 20 de ani. Parcă este vorba mai puțin de motivație intrinsecă pentru cunoaștere, de curiozitate și de bucuria descoperirii, ci de un cu totul alt traseu al celui care este pus în fața învățării.

Ce aveam de făcut în calitate de elevi când trebuia să găsim informații despre un subiect dat?

Mergeam la bibliotecă, încercam să găsim în reviste de specialitate sau în anumite cărți date despre subiectul dat. Să nu mai vorbim de xeroxat, printat, o adevărată aventură!

Eram în anul I de facultate, în 2001, când părinții mi-au achiziționat (prin rate, cum făceau toți românii) primul computer. A urmat lungul și inutilul drum al conectării dispozitivului la o rețea de Internet. A durat ceva timp până am reușit să am internet acasă. Dar nu la anii 2000 vreau să fac referire, ci la **1995**, când trebuia să fac un eseu literar sau un proiect la fizică, istorie, biologie, istorie. Atunci puneam în mișcare prieteni, părinții prietenilor, apelam la vechile reviste ale părinților, găseam, nu găseam, plângeam că nu pot să mă duc la școală fără tema făcută. Luam drumul bibliotecii comunale, apoi județene, unde cu siguranță aveam să găsec tot ce îmi trebuia. Urma realizarea proiectului, coli mari de scris, carioci, culori, riglă, creioane ascuțite meticulos, stilou cu cerneală neagră – și lupta începea. Xerox după imagini reprezentative și succesul era garantat. Ziua cea mare de la școală, emoțiile prezentării. Căutai licărirea din ochii doamnei sau domnului profesor și știai că zecele e al tău! Veneai acasă plutind și povesteai părinților ore în șir despre cum a fost. Ei te priveau admirativ, știau că ești deja specialist în oxigenul de la chimie, pe care l-ai prezentat cum nu se putea mai bine, și mai știau un lucru: că nu te lași și oricând ai ceva de realizat o să reușești!

2017 și o fetiță de 8 ani în fața laptopului. Are nevoie de informații despre Delta Dunării și Marea Neagră. Este în clasa a II-a. Nu mă întreabă nimic. Caută pe Google informații, le duce cu copy/paste în word, adaugă fotografii și print. E mulțumită de rezultat! Mă întreabă dacă vreau să îmi citească ce a găsit despre subiectele date, o aprob și după scurta lectură foaia merge în ghiozdan. Nu știu dacă a reținut mare lucru, știu doar că mi-a spus că știe ce înseamnă biosferă și că nu e nevoie să îi explic.

Clasa de elevi, **1990**. Eu, elevă în clasa a III-a. Preocupată în mod asumat de școală. Doamna bibliotecară vine și ne anunță că putem împrumuta cărți noi de la bibliotecă, într-un anumit interval orar. Merg acasă panicată să nu cumva să ratez ora când puteam lua cărți de la bibliotecă. Ajung în curtea școlii. Zarvă mare. Multi copii veniseră să ia cărți de la bibliotecă. Mai erau și câțiva veniți să joace fotbal în curtea școlii, dar, când ne-a chemat doamna, cu toții am intrat fascinați în bibliotecă. Mirosea a carte nouă, a hârtie proaspăt ieșită din tipar. Aveam voie să luăm maxim două cărți și să le aducem în două săptămâni. Eu aranjaseam afară cu Alin (coleg venit la fotbal) să ia cărți și pentru el și să mi le dea mie. Zis și făcut! Afacerea a mers ca pe roate și am ajuns acasă cu patru cărți în loc de două și cu o sete nebună de lectură. Așa am descoperit lumea fascinantă a lui Jules Verne, a lui Constantin Chiriță și multe altele și mă încadram la timp fără a face rabat de la temele zilnice!

2017, fetița mea de clasă a II-a își cumpără romane pentru puști de vârsta ei ba de la standul de ziare, ba de la anumite librării. Citește cărți despre pisici și căței, devenite personaje verosimile în lumi închipuite. Îmi citește și mie, adesea, din ele și mă pune la curent cu ce s-a mai petrecut pe acolo. Citește când vrea, nu o obligă nimeni să o facă, citește, poate, pentru că a crescut printre cărți. Sunt sigură că și alți copii de vârsta ei citesc din pasiune. Dacă clic pe net, caută următoarea carte din serie și mă roagă să i-o

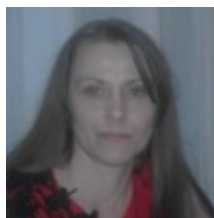
comand. Nu spun niciodată că nu o comand, pentru că îmi e drag să o văd citind.

Deși nu am iubit niciodată științele exacte, m-am bucurat enorm când am primit o culegere de exerciții și probleme, fiind în clasa a II-a. Datoria mea era să lucrez în plus. Și o făceam, docil și serios. În ritmul meu, dar o făceam. Îmi plăcea sau nu... încercam să fac față provocărilor propuse.

Acum există atât de multe materiale suplimentare, pe arii și domenii, dar, de cele mai multe ori, nu există dorința de a face ceva în plus. Lipsește motivația, curiozitatea, pentru că orice se poate afla extrem de ușor. Dar ce nu înțelege elevul din 2018 este că sunt momente când va trebuie să dovedească că știe fără a face apel la niciun alt dispozitiv. Știi sau nu... Dincolo de timp și de timpuri, în fața foii de examen, trebuie să dovedim că putem face față!

Rolul educației în dezvoltarea personalității

De **Nicoleta-Mariana Bălan** Feb 4, 2018

Școala contemporană este centrată pe elev. În procesul instructiv-educativ, nu se urmărește doar atingerea unor obiective, ci și dezvoltarea personalității elevului.

Etimologic, educație (lat. educo, -are) înseamnă "a crește", "a instrui", "a forma", "a scoate din", "a aduce" etc. Despre rolul educației și ponderea ei în dezvoltarea psihică a omului s-au formulat, în cursul vremii, diverse concepții și teorii.

Pedagogia abordează problema personalității sub aspectul dezvoltării și al educației, cu scopul de a identifica, pe această bază, cele mai eficace căi, metode, mijloace și procedee de orientare și formare a personalității.

Dezvoltarea este un proces complex care se realizează printr-o succesiune de etape, de stadii, fiecare etapă reprezentând o unitate funcțională mai mult sau mai puțin încheiată, cu un specific calitativ propriu. Trecerea de la o etapă la alta implică atât acumulări cantitative, cât și salturi calitative, aceasta aflându-se într-o condiționare reciprocă. Dezvoltarea personalității se manifestă prin încorporarea și constituirea de noi conduite și atitudini care permit adaptarea activă la cerințele mediului natural și social-cultural. Dezvoltarea permite și facilitează constituirea unor relații umane cu mediul în care trăiește și se formează.

Școala, ca instituție specifică, destinată formării tinerelor generații, își justifică existența și rolul prin procesele pe care le conduce și al căror rezultat – omul format ca personalitate – devine factorul primordial al progresului social.

Educația, ca noțiune specifică domeniului pedagogiei, a fost definită în termeni diferiți, în îndelungata istorie a gândirii

pedagogice, întotdeauna însă asociată noțiunii de om. Definită, în ultima vreme, fie din perspectivă sociometrică, fie din perspectivă antropocentrică (I. Nicola, p. 18) educația ca noțiune, păstrează anumite note care îi dezvăluie conținutul:

- a. esența socială a procesului;
- b. caracterul conștient al acțiunii;
- c. caracterul sistematic, progresiv și organizat;
- d. existența obiectului – elev/grupă – asupra căruia se exercită influența;
- e. subordonarea unor finalități conștient proiectate.

Esența socială a procesului de educație rezultă din specificul celor două entități implicate: educatorul și educatul. Atât educatorul, cât și educatul sunt existențe sociale. Educatorul, ca factor ascendent, este format într-atât încât este capabil să-l formeze pe cel supus procesului, în scopul de a-l integra în societate, în acord cu cerințele acesteia, dar și ca personalitate independentă, creatoare, satisfăcut la înălțimea aspirațiilor, a vocației sale.

Educația realizată prin intermediul școlii îl transformă pe elev din obiect în subiect al acesteia. Odată cu formarea conștiinței de sine, feedback-urile sistematice determină atitudinea de cooperare a elevului cu educatorul său.

Școala îi educă pe elevi. În fapt, ea continuă opera începută în familie. Ideea că învățământul primar este "prima treaptă" de școlaritate este de mult depășită. Copilul pe care îl preia școala, vine deja cu o "zestre", pe lângă cea biologică, cu una culturală, cu o sumă de comportamente mai mult sau mai puțin elaborate. „*Individul are un statut actual, dar și numeroase altele latente.*” (R. Linton, p.19).

În primii doi-trei ani de școală, învățătorul mai mult corectează, remodelează, concomitent cu realizarea programului său prestabilit. Rezultatele școlare ale elevilor din clasele primare, dar și din următoarele trepte de școlaritate vor depinde în măsura hotărâtoare de educația copiilor din primii ani de viață și, în bună măsură, de educarea/reeducarea părinților. „*Punctul de pornire îl constituie efectele mediului familial.*” (B.S.Bloom, p.103).

Instrucția ca proces școlar este strâns corelată cu educația. Ea susține dezvoltarea și modelarea elevului, urmărind aceleași finalități socialmente determinate. Esența instrucției derivă din nivelul cunoașterii umane, într-o anumită etapă istorică și din nevoia societății de a folosi omul, pe măsura capacităților sale profesionale și a profilului său moral-spiritual. Corpul de cunoștințe și capacități profesionale, necesare individului uman ca adult se dobândește de către acesta în mod organizat, după un program stabilit pe etape de asimilare, în cadrul procesului de învățământ. Caracterul organizat al instrucției școlare este reglementat de instrumentele specifice, numite generic curriculum. Acesta reflectă interdependența dintre competențe, conținuturile propuse și strategiile de predare-învățare, inclusiv metodele și tehnicile de evaluare. În fapt, curriculum-ul reprezintă planurile de învățământ, programele analitice, manualele și alte materiale auxiliare, pe care cadrul didactic le transpune în acțiune pedagogică după normele ce decurg din logica învățării de tip uman.

Planificarea instrucției pe nivele de școlaritate intră în atribuțiile organismelor. Transpunerea conținuturilor informaționale în acțiune pedagogică intră în sarcina educatorului și ia forma unui proces global, bipolar, dinamic, caracterizat între cel care dirijează procesul și cel care asimilează conținutul propus. Competența

cadrului didactic, măiestria sa pedagogică sunt exprimate în capacitatea de a converti informația științifică în stimuli care să declanșeze energia biopsichică a elevului, necesară învățării. În felul acesta, obiectivele educaționale se intersectează cu cele instrucționale, concretizate în diferitele tipuri de strategii sau deprinderi intelectuale, motorii, atitudini și trăsături de personalitate.

Instrucția școlară nu vizează numai atingerea unor obiective din domeniul cognitiv sau psihomotor. Activitatea umană este de o vastă complexitate. Actualul elev este profesionistul și cetățeanul de mâine. Ca adult, el va desfășura o activitate profesională, de presupus în raport cu aspirațiile și vocația sa. Dar, orice profesie și orice personalitate care se dorește împlinită, se desfășoară pe fundalul unei culturi generale îmbinate armonios cu cea profesională trăirii satisfacțiilor estetice, morale, fizice etc. Toate aceste valori spirituale și însușiri de ordin superior ale personalității sunt, în ultimă instanță, produsul instrucției ale cărei baze sunt puse în școală.

Factorul principal de dezvoltare a societății contemporane orientată spre democratizare, economie de piață și informatizare îl constituie resursele umane. Idealul educațional al învățământului românesc, ce decurge din idealul social, constă în formarea integrală și armonioasă a unei personalități creative și autonome. Aceste finalități educaționale, integrate în formarea armonioasă a personalității, presupun educație intelectuală, estetică, tehnologică, profesională, moral-civică, religioasă.

Educația intelectuală ocupă un loc central în formarea integrală a personalității elevului. Obiectivele educației intelectuale se realizează prin procesul de învățământ, activitățile didactice opționale și în afara clasei (cercuri de elevi, concursuri școlare, olimpiade), mass-media și practica productivă din instituții.

Educația religioasă este o componentă a formării spirituale a omului, cu rezonanțe în plan intelectual, afectiv și acțional. Aceasta se realizează diferențiat, în funcție de particularitățile psihologice, de vârstă și individuale ale elevilor.

Educația estetică este o componentă a educației integrale și armonioase cu ajutorul căreia realizăm formarea personalității prin frumosul existent în natură, artă și societate, pentru a deveni consumator și creator de frumos. Educația estetică a elevilor trebuie să înceapă cu sensibilizarea acestora față de frumos, cu formarea simțului și a gustului estetic. Cultura estetică lărgeste sfera culturii generale și, deschizând orizonturi noi, înaripează gândirea și imaginația creatoare, contribuind la formarea idealului estetic.

Educația moral-civică a elevilor este o dimensiune importantă a personalității omului societății democratice, întrucât progresul economic și spiritual depinde de gradul de angajare al fiecăruia în efortul comun de creștere a calității vieții. Morala cuprinde valorile, principiile, normele și regulile determinate de cerințele societății pentru a reglementa relațiile comportamentale dintre oameni.

Umanizarea copilului și personalitatea sa sunt hotărâte de condițiile de mediu socio-cultural, iar din cadrul acestuia educația are rolul determinant. Copilul devine om social prin educație, cu ajutorul căreia își însușește limbajul social, cultura generală și comportamentul moral-cetățenesc, își formează concepția despre lume, își dezvoltă potențialul creator și se pregătește pentru

integrarea socio-profesională.

Scopul educației este *"de a înălța pe culmi mai nobile de viață omul, comunitatea etnică și umanitatea, prin cultivarea valorilor spiritului"*. (Gentile, G. "The Reform of Education").

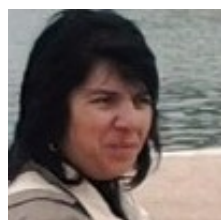
În concluzie, întreaga personalitate, toată formația profesională și stilul de viață sunt produsul învățării, în cadrul celor două procese la fel de importante educația și instrucția, realizate prin intermediul școlii și al competențelor de profil.

Bibliografie:

1. Stoica, Marin, "Pedagogie și psihologie", Ed. Gheorghe Lazăr, 2002.
2. Crețu, Elvira, "Psihopedagogia școlară pentru învățământul primar", Ed. Aramis, București, 1999.
3. Nicola, Ioan - Fărcaș, Dominica, "Pedagogie generală", Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1998.

Copilăria și școala

De **Mihaela-Liana Alexandru** Feb 5, 2018

Copilăria și școala merg împreună până la terminarea copilăriei, chiar dacă unii sunt copii toată viața. În acest articol, voi încerca să evidențiez legătura dintre ele.

Motto: *„Școala nu poate avea decât două scopuri. Primul e să dăm copilului cunoștințele generale de care, bineînțeles, va avea nevoie să se servească: aceasta este instrucția. Cealaltă e să pregătim copilul de azi pentru omul de mâine, și aceasta este educația.”*

Gaston Berger

Copilăria și școala sunt două tărâmurile al căror stăpân este copilul. Copilăria este timpul în care copilul descoperă lumea în primul rând sub aspectul ei material. El este curios, atinge totul, desface, sparge nu cu un scop prestabilit ci dintr-o imensă și pură curiozitate. Este astfel curiozitatea un mijloc de progres, un vector ce aduce cunoaștere, evoluție. Copilul explorează, minunea lumii din jur care îi provoacă simțurile. Într-o nostalgie a perfecțiunii, a frumuseții, el vede perfecțiunea și frumusețea lumii în care a pășit.

Frumusețea vârstei este evocată de mințile lumii: Imensa nevoie de mirare (Victor Hugo). De unde sunt eu? Sunt din copilăria mea. Sunt din copilăria mea ca dintr-o țară (Antoine De Saint-Exupéry). Hai mai bine despre copilărie să povestim, căci ea este veselă și nevinovată și, drept vorbind, acesta-i adevărul (Ion Creanga). Un copil poate să învețe oricând un adult trei lucruri: cum să fie mulțumit fără motiv, cum să nu stai locului niciodată și cum să ceară cu insistență ceea ce își dorește (Paulo Coelho). Copilăria - tărâmul în care mama vibrează la fiecare achiziție a vâstarului ei, tresaltă la fiecare mișcare ezitantă a puiului de om, tărâmul în care tata privește protector fiecare unduire a firavului corp. O lume în care uimiți toți de puritatea din om se implică, sprijină, protejează.

Copilul are o singură sarcină, să crească frumos. Dobândește treptat cele două achiziții fundamentale care îl vor ajuta să cucerească lumea - mersul și vorbirea. Camera, casa și curtea nu mai sunt suficiente și astfel copilul intră tot mai mult în lumea socială, influențele asupra sa se diversifică, felul de a fi privi devine tot mai diferit și el învață o altfel de adaptare - adaptarea la om, la aspectul social, spiritual al lumii. Această descoperire este mult mai complexă în timp și spațiu.

Cei șapte ani de acasă, care au inspirat prin farmecul lor numeroși scriitori, vor rămâne temelia unei viitoare influențe ce se va diversifica. Educația începută se va desăvârși mai departe formal și informal.

Școala, tărâmul în care copilul pășește firesc, trebuie să înțeleagă prin oamenii ei că Măria-Sa omul, stăpânul tărâmului, i-a trecut pragul. Curiozitatea lui, dorința lui de cunoaștere înțeleasă și susținută asigură reușita școlară. Contrar acesteia, insuccesul școlar vine dintr-o tratare necorespunzătoare. Nativ, copilul este căutător, doritor de cucerire.

Este adevărat, școala este condusă spre finalități impuse prin legi: ideal educațional, competențe generale și specifice, strategii, evaluări, iar dascălul trebuie să-și dirijeze activitatea în funcție de acestea. De-a lungul timpului, sistemele au căutat forma perfectă a școlii, a planurilor ei, au inventat și noțiunea de reformă, și în paralel au făcut statistici ale abandonului școlar, ale analfabetismului sau ale analfabetismului funcțional.

Poate lumea modernă, teoreticienii educației, noi ca adulți ar trebui să urmărim natura umană care are în ea germenii evoluției și doar să o urmărim, să avem puterea doar de a conserva, de a păstra curiozitatea și setea copilului de cunoaștere. Încorsetându-l cu interdicții, cu multe „nu-uri”, cu teorii abstracte, ajungem de multe ori la realități negative.

Școala se transformă uneori într-o realitate rece, străină și nu de puține ori se întâmplă ca în povestirea Otiliei Cazimir, copiii fiind ca și personajul acesteia nevoiți să afirme „A murit Luchi...”

Prima condiție pentru a nu greși în înțelegerea față de copii este să nu pierdem raportul dintre ceea ce trebuie și ceea ce poate el să facă. Trebuie să avem în vedere că de multe ori copiii pot auzi o cerință, dar o pricep foarte puțin, nu pot merge cu procesul rațional până la înțelegerea sensurilor majore ale cerinței. Superficialitatea înțelegerii, dublată de slaba sa voință și consecvență în susținerea efortului pot fi piedici în parcursul său școlar.

Copilul nu are la debutul școlarității voința atât de puternică încât să trezească în el o rezistență emoțională în fața jucăriilor, a plăcerilor copilărești, a jocului. De aici se impune adoptarea jocului mai ales în clasele de debut al școlarității, ca principală metoda de abordare a lecției. Jocul este esența copilăriei, este mișcare, explorare, socializare, exercițiu, observare, imitare disciplinare, apropiere.

Blaga scria „Copilul râde:/ Înțelepciunea și iubirea mea e jocul.” În joacă, el descoperă totul și totul i se descoperă mai ușor.

Apariția sancțiunii față de copil trebuie să fie întotdeauna asociată cu explicarea acesteia. Copilul nu înțelege în ce constă greșeala și gravitatea ei și, în ciuda sancțiunii, în absența explicației, o va repeta, considerând că are dreptate, dar se va ascunde de adult.

O altă fațetă a înțelegerii față de copil este acordarea cu

generozitate a afecțiunii, a căldurii sufletești și a încurajării. Astfel, copilăria și școala intră într-o relație sinergică, iar noi avem deschis drumul către sufletul copilului și, astfel, cuvintele Regelui Carol II devin concrete „Școala nu este un institut de învățătură, ci un templu al cărui preoți sunt profesorii”.

Calitățile liderilor în școli de succes

De **Bianca Băloi** Feb 6, 2018

Profesorul, în rolul său de lider, este unul dintre elementele cheie în școală, rolul său fiind de primă importanță în creșterea standardelor și promovarea imaginii de școală eficientă. Liderii educaționali joacă un rol esențial în influențarea climatului, a atitudinii și a reputației școlii în care își desfășoară activitatea. Școlile bune sunt conduse de lideri de succes.

În mediul educațional, liderul deține cheia succesului. Se discută tot mai mult despre schimbările majore care se impun în sistemul educațional, începând cu organizarea și conducerea școlilor. Nu este ușor să fii profesor eficient într-o școală prost condusă. În schimb, o bună cooperare între profesori și liderul educațional ajută la construirea imaginii unei școli bune. De calitățile liderului depinde, în cea mai mare parte, eficiența organizației. Liderul trebuie să conducă manifestând înțelegere și considerație pentru profesori, școală, elevi și părinți. El este cel care stabilește scopuri, ia decizii și propune planuri de remediere. El este cel care implică toate resursele necesare pentru un viitor mai bun al școlii. El este cel care poate motiva atunci când din punct de vedere material profesorii nu mai sunt motivați. El este cel care stinge conflicte și găsește soluții pentru problemele școlii. Este sprijin și călăuză pentru oamenii școlii, personal, elevi, părinți. Stilul său de a conduce este hotărâtor pentru bunul mers al unității conduse. Cel care conduce trebuie să aibă abilitatea de a inspira încredere, suport moral și material oamenilor care au nevoie de acesta în vederea realizării scopurilor majore ale unității în care își desfășoară activitatea.

„Arta de a conduce se învață zilnic, nu într-o singură zi”. Este necesar ca un bun lider să aibă perseverență, să fie determinat, cooperant și să aibă o strategie de a-și construi, în timp, o personalitate de conducător.

O caracteristică definitorie a liderului educațional, necesară pentru a conduce, o constituie empatia, dezvoltarea unei bune comunicări cu ceilalți, puterea de a influența. Acesta trebuie să fie înțelegător cu cei din jurul său, să asculte întotdeauna ce au ceilalți de spus, să încurajeze libera exprimare, să recunoască anumite performanțe și să le stimuleze, să ofere răspunsurile la timp, să pună întrebări atunci când este cazul și să fie mereu echidistant. Echilibrul în activitatea de management este garanția succesului. Liderul are atât dreptul, puterea, autoritatea, cât și

abilitatea de a impune și de a influența. Capacitatea sa de a influența este determinată de trăsături precum inteligența, temperamentul, caracterul și cunoștințele liderului. Un lider este persoana centrală, cea mai influentă, adaptabilă, realistă, care își asumă riscuri, are o gândire logică și clară, fiind capabil să îi motiveze pe cei lângă care lucrează. Dealtfel, liderul eficient manifestă responsabilitate pentru trei domenii de interes: sarcină, echipă și individualitate. El are o atitudine smerită, nu este nici mândru, nici autoritar, atrage loialitatea și entuziasmul celorlalți prin carisma și curajul său, oferă încredere și exemplu personal. Motto-ul liderului eficient poate fi: „A ști să conduci nu înseamnă a ști să domini, ci a ști să convingi oamenii să muncească pentru un scop comun.” Conducerea eficientă implică în primul rând abilitatea liderului de a transmite echipei, entuziasmul, viziunea și intențiile sale, și o bună comunicare și relaționare a acestuia cu membrii organizației.

Liderul modern nu este un lider autoritar, care se bazează pe puterea și autoritatea de care dispune, ci este un lider care respectă oamenii, care îi încurajează, îi ajută să se dezvolte și să progreseze. „Partizan al muncii în echipă”, liderul educațional scoate la lumină calități pe care ceilalți (elevi, colegi) nu le cunosc. El „le arată că sunt capabili să realizeze scopul; el le arată drumul fără a-l face în locul lor. El știe să discearnă momentele în care trebuie să se arate tolerant și permisiv, sau, dimpotrivă, să intervină cu autoritate atunci când percepe o amenințare de dezordine ce trebuie înlăturată numaidecât. El alternează ascultarea, toleranța și autoritatea fără compromis. El conjugă participarea, consensul și deciziile autoritare asupra problemelor importante.”

În concluzie, se impune o schimbare de mentalitate și e nevoie de lideri veritabili, lideri angajați față de școală, față de organizație. Cunoașterea și reprezentarea unui profil deziderabil al liderului educațional devine un imperativ în școală, azi. Profesorii trebuie să fie percepuți ca lideri ai propriei activități, lideri ai clasei de elevi, lideri ai procesului de dezvoltare personală și organizațională, fără axare pe o ierarhie de poziții. Orice profesor interesat de schimbare și dezvoltare poate fi lider, fără deosebire dacă are sau nu o funcție ierarhică.

Om, specialist și educator, liderul educațional este persoana cea mai influentă dintr-un colectiv, este „polul” în jurul căruia gravitează întreaga colectivitate. El este cel care reușește să insuflă și celorlalți entuziasmul de a munci pentru a obține cele mai bune rezultate, de a face lucrurile bine, dând dovadă de principii morale solide și comportament etic pe măsură. Liderii veritabili sunt cei care înțeleg ce înseamnă munca din greu, sacrificiul pentru îndeplinirea unui obiectiv, integritatea și dedicarea totală. Dacă vorbim despre educație la standarde înalte, atunci fiecare profesor trebuie să devină un lider veritabil, atât în cadrul colectivului didactic, cât și în fața grupului de elevi.

Bibliografie:

John C Maxwell, Totul despre lideri, atitudine, echipă, relații, Editura Amaltea, București, 2005, p. 18.
Daniel Goleman, Inteligența emoțională, Editura Curtea Veche, București, 2008, p.199.
Meryem Le Saget, Managerul intuitiv. O nouă forță, Editura Economică, București, 1999, p. 39.

Studiu privind motivația cadrelor didactice la Școala Gimnazială Vulcana Pandlele

De **Izabela Toader** Feb 7, 2018

Acest articol este extras din Studiul privind motivația cadrelor didactice de la Școala Gimnazială Vulcana Pandlele, județul Dâmbovița, realizat în perioada 5-15 martie 2014, prin interviuarea pe bază de chestionar a cadrelor didactice din această școală.

Școala are un colectiv care depune efort continuu pentru a îmbunătăți calitatea educației și pentru a realiza ceva valoros.

Obiectivul acestui studiu este cunoașterea gradului de motivare al personalului didactic la Școala Gimnazială Vulcana Pandlele, județul Dâmbovița. Studiul s-a realizat în perioada 05 martie - 15 martie 2014 pe bază de chestionar prin interviuarea cadrelor didactice (titulare și suplinoare), în număr de 24. Astfel, din analiza răspunsurilor pe care le-am obținut, am constat că acestea și-au ales meseria de dascăl în funcție de următoarele motivații:

Locul I: Pentru a avea un salariu sigur (21,05%), aceasta fiind o trebuință pentru 43% din personalul școlii.

Locul II: Pentru a-și folosi integral capacitățile și aptitudinile (26,31%), aceasta fiind o dorință a 31% dintre profesori.

Locul III : Pentru a fi în pas cu cerințele actuale ale reformei (26,31%), aceasta fiind o dorință pentru 25%.

Rezultatele obținute dovedesc faptul că în Școala Gimnazială Vulcana Pandlele este un colectiv care se străduiește să depună efort continuu, indiferent de vârstă, pentru a îmbunătăți calitatea învățământului și pentru a realiza ceva valoros (31,25%).

Așa cum arată și ierarhia din tabelul 1 de mai jos, se constată că pe primul loc ca importanță pentru angajat se situează realizarea profesională, în concordanță cu conținutul muncii, urmate de condițiile de muncă, posibilitățile de promovare la locul de muncă, salariul ce li se acordă pentru muncă prestată.

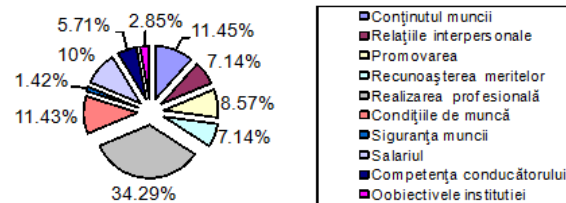
Realizarea profesională este cea mai bună recompensă, acest lucru fiind evidențiat prin faptul că la baza realizării profesionale stă autorealizarea care este unul dintre cele mai importante motive ale motivării angajaților.

Recunoașterea meritelor este factorul care satisface nevoile de motivație și pe cele de menținere. Recunoașterea meritelor este o manifestare a legalității, un act de aprobare ce confirmă realizările de succes individuale. Plătirea creșterilor de salarii și a primelor sunt acte tangibile, fiind considerate ca cei mai importanți factori motivatori pentru cei care sunt interesați în mod deosebit doar de remunerație.

Recunoașterea meritelor făcute pe alte căi, cum ar fi relații de prietenie, conversație și interes personal, servesc la satisfacerea securității, statutului și nevoilor sociale. Acest tip de recunoaștere a nevoilor nu este substituit pentru recunoașterea meritelor pe căi legale, dar este esențial ca factor menținere mai ales în lipsa oportunităților de a câștiga recunoașterea meritelor prin performanțele obținute la locul de muncă, acestea având o mică valoare în ansamblu. Obiectivul instituției este considerat a fi un factor relativ de mică importanță, ocupând penultimul loc în opțiunea cadrelor didactice, doar 2,85% dintre aceștia considerând ca fiind importantă pentru desfășurarea muncii lor, pe ultimul loc situându-se siguranța muncii, un loc important îl ocupă și relațiile interpersonale (8,33%), acestea creând un mediu propice pentru ca angajații instituției să se simtă motivați în munca lor, dar nu atât de importantă ca să surclaseze factori ca condițiile de lucru, posibilitatea de promovare sau salariu.

Tabelul 1-Elemente ce motivează angajații

Elemente	procente	persoane	locul ocupat
Conținutul muncii	11.45%	3	2
Relațiile interpersonale	7.14%	2	6
Promovarea	8.57%	2	5
Recunoașterea meritelor	7.14%	2	7
Realizarea profesională	34.29%	6	1
Condițiile de muncă	11.43%	3	3
Siguranța muncii	1.42%	1	10
Salariul	10%	3	4
Competența conducătorului	5.71%	1	8
Obiectivele instituției	2.85%	1	9
total	100.00%	24	

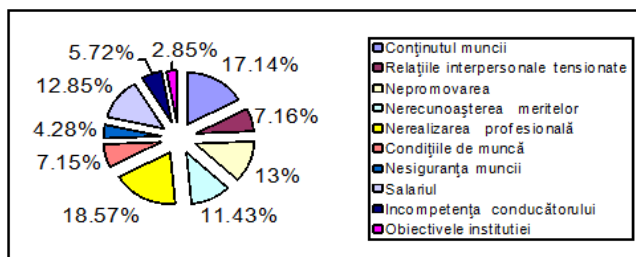

În continuare, se poate observa că cel mai insatisfăcător factor pentru angajați este nerealizarea profesională, acesta fiind opinia a 4 persoane reprezentând un procent de 18,57% din persoanele interviuate. De asemenea, conținutul este un factor generator de insatisfacție în cazul în care nu coincide cu așteptările angajaților. Se poate observa că salariul în sine are un procent mai mare considerat ca factor nesatisfăcător (12,85%) și mai mic ca factor motivator .

Nerecunoașterea meritelor, nepromovarea sau natura relațiile interpersonale ce există între colegi sunt factori ce îl pot demotiva pe angajat. Având în vedere competența conducătorului, este unul dintre factorii care pot genera atât satisfacție, cât și insatisfacție. Dacă managerul este competent și îi recunoaște meritele angajatului aflat în subordinea sa, îl va motiva pe angajat să-și îndeplinească în mod superior sarcinile ce îi revin.

Tabelul 2-Elemente ce duc la demotivarea angajaților

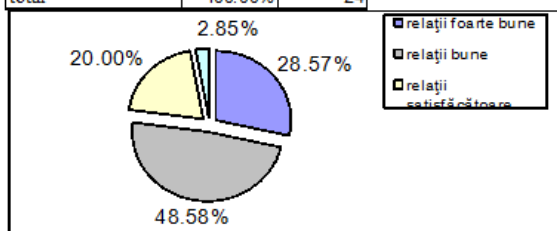
Elemente / note	procente	persoane	locul ocupat
Conținutul muncii	17.14%	4	2
Relațiile interpersonale tensionate	7.16%	2	6
Nepromovarea	13%	3	4
Nerecunoașterea meritelor	11.43%	3	5
Nerealizarea profesională	18.57%	4	1
Condițiile de muncă	7.15%	2	7
Nesiguranța muncii	4.28%	1	9
Salariul	12.85%	3	3
Incompetența conducătorului	5.72%	1	8
Obiectivele instituției	2.85%	1	10
TOTAL	100.00%	24	

Astfel, în acest context, majoritatea de 48,58% dintre cei intervievați au considerat că relațiile cu managerul sunt bune, 29% considerându-le foarte bune și doar 2,85% considerând aceste relații ca fiind nesatisfăcătoare, de aceea se poate spune că sunt foarte puține persoane care se consideră demotivate din această cauză (cum se poate observa și în tabelul 3).

Tabelul 3. - Caracterizarea relațiilor dintre angajați și superiorii lor

variante	procente	persoane
relații foarte bune	28.57%	8
relații bune	48.58%	10
relații satisfăcătoare	20.00%	4
nesatisfăcătoare	2.85%	2
total	100.00%	24

De asemenea, trebuie precizat că toți factorii motivatori au fost interpretați și în funcție de personalitatea individului. Pentru majoritatea acestora, cea mai mare satisfacție și puternică motivare sunt acelea legate de atingerea scopurilor propuse, responsabilităților asumate, posibilităților de avansări, promovări, munca în sine și recunoașterea meritelor.

Oamenii de acest fel (căutătorii de motivație) sunt motivați, în primul rând, de natura muncii pe care o prestează și au o mare toleranță pentru factorii de mediu săraci.

„Căutătorii de întreținere” sunt motivați, mai ales de natura mediului și tind să evite oportunitățile motivatoare, ei fiind foarte preocupați și nesatisfăcuți de factorii de întreținere din cadrul locului de muncă, cum ar fi: plată, beneficiile suplimentare, condițiile de muncă, statutul, securitatea, politica instituției, colegii de lucru. Ei au o mică satisfacție din realizări și exprimă cinism privind caracterizarea pozitivă a locului de muncă și față de viață în general. În contrast cu aceștia „căutătorii de motivație” (ci care doresc să fie motivați) au o satisfacție mare față de realizările

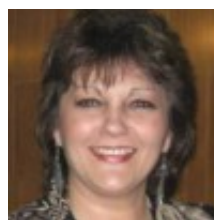
lor și au o atitudine pozitivă.

„Căutătorii de întreținere” arată un interes minim față de tipul și calitatea muncii pe care o prestează, pot avea succes datorită talentului, dar un profit scăzut din punct de vedere profesional, ei fiind de obicei conservatori valorilor lor, tind să-i imite pe cei din jurul lor, mai ales pe cei din conducere, în schimb căutătorii de motivație iubesc munca, caută calitatea, tind spre suprarealizare și înregistrează beneficii profesionale din punct de vedere al experienței, ei fiind totodată autodidacți, persoane care se autorealizează, al căror sistem de valori este cerat și sunt influențați mai puțin de mediu.

Extras din studiul realizat de prof. Izabela Toader, director la Școala Gimnazială Vulcana Pandeale.

Exemplu de activitate didactică la matematică, utilizând metoda problematizării

De **Daniela-Nadia Taclit** Feb 9, 2018

Problematizarea este o metodă modernă cu caracter activ-participativ, formativ și euristic, sprijină activitatea independentă, antrenează și dezvoltă capacitățile intelectuale ale elevului, imaginația și gândirea logică, divergentă, de investigație, creativitatea, permite formularea de ipoteze, variate și variante de soluții de rezolvare (aplicare). Ea contribuie la transformarea elevului în subiect al învățării, în participant la dobândirea noilor cunoștințe, mobilizează, stimulează, dezvoltă și aduce satisfacții în planurile cognitiv, afectiv, estetic și acțional. O activitate didactică bazată pe problematizare sporește eficiența învățării.

Motto: *Mintea unui elev nu este un vas pe care trebuie să-l umpli, ci o flacără pe care trebuie să o întreții...*

Formele prin care se realizează învățarea prin problematizare:

Problematizarea prin activitatea de selecție

Prin sarcinile cu care se confruntă elevul, în procesul de învățare, i se solicită:

- Să selecționeze informațiile teoretice în contexte noi;
- Să aleagă din datele experimentale numai pe acelea care trebuie prelucrate și adaptate la situații noi;
- Din observațiile realizate prin participarea directă la experiment, să aleagă numai pe cele principale, adică cele care interesează fenomenul studiat.

Problematizarea prin activități de asociere

(pe baza raționamentului analog)

Pentru rezolvarea situației-problemă, elevul trebuie să realizeze multiple asociații, deducții logice apelând la cunoștințele

anterioare într-un context nou și pe baza concluziilor obținute să compare diferite situații, factori, noțiuni.

Problematicizarea prin formularea răspunsurilor la alegere

- a) În fața elevului se pune problema de a alege răspunsul corect din două sau mai multe variante de răspunsuri;
b) Uneori, răspunsurile sunt extrapolate, elevii trebuind să aleagă "afirmația" sau "negația", altele răspunsurile cuprind două sau mai multe formulări corecte.

Esențial și benefic scopului didactic este ca elevul să poată explica și argumenta de ce a ales un anumit răspuns.

Pe măsură ce elevii se obișnuiesc cu sistemul de lucru problematizat, se poate trece la desfășurarea integrală a activității didactice prin problematicizarea pe baza activității independente a elevilor (individualizarea învățării) folosind fișe de lucru.

Aceste fișe pot fi :

1. Fișe de instruire - problematicizată - care mobilizează activitatea de autoinstruire în dobândirea și însușirea de cunoștințe noi;
2. Fișe de dezvoltare - destinate elevilor cu aptitudini speciale pentru matematică;
3. Fișe de exerciții - care cuprind părți ale materiei din programa școlară, abordate teoretic sau practic, având ca scop fixarea, verificarea cunoștințelor, formarea deprinderilor de muncă intelectuală sau practică;
4. Fișe de completare a cunoștințelor - care urmăresc combaterea rămânării în urmă la învățătură a unor elevi.

Problemele - exercițiile au un rol determinant în înțelegerea și învățarea matematicii.

CONTRIBUIE LA: SUNT CONDIȚIONATE DE: - formarea unor deprinderi - buna orientare a profesorului - adâncirea înțelegerii noțiunilor - atitudinea și interesul manifestat de elevi - consolidarea cunoștințelor - aplicarea diferențiată a exercițiilor - dezvoltarea operațiilor mintale - corectitudine și claritate - sporirea capacității operatorii - demonstrația anterioară - prevenirea uitării - asigurarea retenției - gradul progresiv de dificultate - dezvoltarea unor calități morale etc. - varietatea exercițiilor etc.

ACTIVITATE DIDACTICĂ

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: FUNCȚII CONTINUE

CLASA a XI-a, M1

TEMA: Funcții continue. Operații cu funcții continue. Proprietăți ale funcțiilor continue pe un interval. Proprietăți locale și globale ale funcțiilor continue.

I. ORGANIZAREA ACTIVITĂȚILOR

Se vor parcurge mai multe etape în care se lucrează cu tot colectivul clasei sau pe grupe de elevi în sala de clasă sau în cabinetul de matematică - informatică.

II. DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚILOR

Etapa 1.

După reactualizarea cunoștințelor anterioare legate de noțiunea de limita funcției într-un punct, limite laterale, punct de acumulare, punct izolat, se prezintă câteva exemple care ilustrează punerea problemei continuității unei funcții într-un punct.

Se pot folosi exemple din manual și completate cu alte exemple

grafice ce ilustrează continuitatea sau discontinuitatea sau nu are sens punerea problemei continuității într-un punct specificat.

Etapa 2.

Se vor defini și demonstra cu ajutorul elevilor, metoda "problematicizării" - pe baza noțiunilor și teoremelor anterioare: limite de funcții, operații cu limite de funcții - transfer - continuitate, operații cu funcții continue.

Se vor solicita elevilor exemple și contraexemple de funcții continue!

Etapa 3.

Fiind o lecție de aplicații se va urmări formarea de priceperi și deprinderi de calcul, sistematizarea și evaluarea cunoștințelor legate de continuitate.

Se vor reactualiza cunoștințele teoretice anterioare și se vor propune spre rezolvare exerciții de determinare a mulțimii punctelor de continuitate, de discontinuitate - specificând speța, de studiu de prelungire prin continuitate, studiul continuității funcției lui Dirichlet - discontinuă în fiecare punct real .

Etapa 4.

Se vor clasifica și defini proprietățile locale și proprietățile globale ale funcțiilor continue:

Proprietăți locale:

- mărginirea funcției pe o vecinătate a punctului de continuitate;
- păstrarea semnului constant pe un interval pe care nu se anulează;
- operații cu funcții continue;
- continuitatea funcțiilor elementare și păstrarea continuității prin operații algebrice;
- prelungirea prin continuitate, etc.

Proprietăți globale:

- Teorema WEIERSTRASS;
- Teorema Darboux - proprietatea lui Darboux. Consecințe;
- continuitatea și injectivitatea implică strict monotonie, etc.

Etapa 5.

Fiind o lecție de recapitulare și sistematizare de cunoștințe, de formare de priceperi și deprinderi de calcul cu funcții continue și proprietățile acestora, utilizând metoda problematicizării, lecția se poate desfășura cu „Fișe de exerciții”:

”Precizați valoarea de adevăr a următoarelor afirmații (A sau F). În cazul afirmațiilor false indicați câte un contraexemplu.”

1. $f: E \rightarrow F$ continuă în $x_0 \in E$

A

2. $f: E \rightarrow F$ continuă în $x_0 \in E$ punct de acumulare al lui E și $f(x_0) = f$

3. continuă f continuă

F

Discontinuă în orice $x \in E$, iar

4. f continuă f^2 continuă

A

5. Orice funcție cu proprietatea lui Darboux este continuă F
Completează.....

6. O funcție continuă pe un compact este mărginită A

7. O funcție continuă pe un interval mărginit este mărginită F
Completează.....

8. O funcție continuă pe un interval este mărginită F
Completează.....

9. O funcție monotonă este continuă F

10. O funcție continuă este monotonă F

Exemplele și contraexemplele au rolul de a atrage atenția asupra valabilității afirmațiilor matematice, asupra reciprocilor unor teoreme, asupra locului unor noțiuni printre noțiuni deja asimilate dezvoltând creativitatea, realizând individualizarea învățării, pune

pe elev a rezolva „situația-problemă”, are valențe formative, conduce spre o gândire logică, temeinică, divergentă, activează intens mecanismele cognitive ale elevilor.

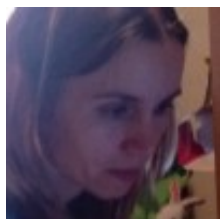
Căutarea/crearea exemplelor și contraexemplurilor este extrem de benefică, eficientă, de instructivă pentru înțelegerea-fixarea diverselor noțiuni/fenomene matematice, transdisciplinare și practice și se recomandă aplicarea la fiecare lecție și mai mult la fiecare etapă din scenariul didactic!

Bibliografie:

1. I.Cerghit, „Metode de învățământ”, Editura didactică și pedagogică, București, 1980.
2. M.Ganga, „Teme și probleme de matematică”, Editura tehnică, București, 1991.
3. B.R.GELBAUM, J.H.M.Olmsted, „Contraexempluri în analiză”, Editura științifică, 1973, Universitatea din California.

Competențele profesorului de matematică și dezvoltarea motivației pentru obiectul matematică

De **Sorina Olaru** Feb 9, 2018

Profesorul realizează o multitudine de activități extrem de variate și aflate într-o conexiune complexă. Unele se referă la predare-învățare-evaluare: secvențializare, concepere-proiectare, organizare, evaluare, autoevaluare. Altele sunt direcționate spre elev: cunoaștere, activizare, clasificare valorică, evaluări de moment și în perspectivă, motivări, orientare școlară și profesională.

„Dacă vrem să îl mobilizăm pe elev, să-l determinăm să depună efort autentic, trebuie să îl convingem că merită să-și bată capul cu tema pe care o are.” (G.Polya, Descoperirea în matematică).

Nu trebuie să omitem că profesorul este un important factor în configurația complexă a grupurilor sociale, militând pentru civilizație și cultură. Să enunțăm câteva competențe pe care le considerăm a fi preponderente:

- Organizarea clasei în și spre activitatea de învățare formativă;
- Alegerea unor metode didactice adecvate și punerea lor în practică;
- Distribuția comunicării (frontal, de grupuri sau chiar individual);
- Dirijarea activității cognitive, afective și morale a elevilor;
- Alegeri de conduite de evaluare;
- Folosirea sistemelor recompense-sanctiuni;

- Dezvoltarea capacității de verbalizare a elevilor ;
- Manifestări de potențiale formative;
- Crearea în școală și clasă a unui climat socio-afectiv propice;
- Stimularea creativității etc.

Împlinirea cu succes a unei asemenea varietăți de competență solicită aptitudini pedagogice. Hubert rezuma în acest sens: „a te simți chemat, ales pentru sarcina de profesor și apt de a îndeplini prin iubire pedagogică , credință în valorile socio-culturale, conștiința responsabilității față de copil, patrie și umanitate”. Ca orice aptitudine, recunoaștem și aici un potențial înnăscut, dar și dezvoltări ulterioare.

Eu aș compara profesorul de matematică și cu un negustor, deoarece el trebuie să „vândă” elevilor săi puțină matematică.

Motivația cea mai bună provine din interesul elevului pentru obiectul matematică. De aceea, trebuie să acordăm o mare atenție alegerii, formulării și prezentării problemelor pe care le propunem elevilor spre rezolvare. Pentru a deveni interesantă o problemă trebuie să fie relevantă, din punctul de vedere al elevului. Ea trebuie să fie legată de activitatea cotidiană, să pornească de la un fapt cunoscut, familiar, sau să aibă utilitate practică.

Așa numitele „probleme ale lumii reale” incluse în orele de matematică oferă elevilor posibilitatea înțelegerii noțiunilor ce urmează a fi predate, de exemplu:

- compararea prețurilor pe care le au anumite produse ambalate separat poate fi utilizată în predarea lecțiilor despre procente sau metoda reducerii la unitate.
- probleme referitoare la dimensiunile unor terenuri poate fi utilizată în lecția de predare a ariilor
- studiul unor pavaje, parchet sau acoperire cu gresie folosite în lecția de aproximare a numerelor iraționale.

Un alt tip de motivare în învățarea matematicii profesorul o poate obține prin implicarea elevului în rezolvarea problemelor, și anume înainte ca elevul să înceapă rezolvarea problemei, trebuie îndrumat să anticipeze rezultatul, astfel el se angajează în rezolvare, devine activ la ceea ce lucrează în clasă. Problemele care pot dezvolta motivația pentru înțelegerea matematicii sunt problemele-joc, problemele „distractive” și problemele generate prin pliarea hârtiei.

Bibliografie:

1. DAN BRÂNZEI, ROXANA BRÂNZEI , Editura Paralela 45, 2008
2. Recuperarea rămănerii în urmă la matematică , București 2005
3. CONSTANTIN CUCOȘ Pedagogie, Ediția a II a revăzută și adăugită, Editura Polirom 2006.

Proiectarea lecției de geografie: lecția de formare a priceperilor și deprinderilor

De **Ana-Maria Petrescu** Feb 10, 2018

În condițiile aprobării noii programe de geografie pentru gimnaziu, publicată în 2017, se poate remarca o accentuare a activităților practice la clasă. Din acest motiv este necesară proiectarea lecției de geografie, știindu-se că proiectul de lecție reprezintă un document didactic important pentru cadrele didactice ce sunt la începutul carierei (și nu numai). Pe baza unei planificări bune se clădește experiența didactică, creativitatea și certitudinea unei reușite. Așadar, lecția de formare a priceperilor și deprinderilor acordă o pondere ridicată activității independente a elevilor care constă în rezolvarea sarcinilor de învățare în vederea elaborării unor componente acționale: priceperi, deprinderi, algoritmi. Am realizat un astfel de proiect de lecție pentru clasa a V-a, având ca temă Orizontul local – orientare, măsurare și reprezentare.

Lecția de geografie este considerată o componentă operațională pe termen scurt a unității de învățare. Proiectul de lecție reprezintă un document didactic important pentru cadrele didactice ce sunt la începutul carierei, deoarece acesta este baza pe care se clădește experiența didactică, creativitatea și certitudinea unei reușite. Odată cu acumularea experienței a cadrului didactic, necesitatea construirii scrise a unui proiect didactic nu mai este obligatoriu, deoarece acesta a dezvoltat capacitatea construirii unui scenariu didactic mintal.

În proiectarea lecției de geografie este recomandată urmărirea următoarelor operații:

- precizarea competențelor derivate, în condițiile proiectării noului curriculum pe baza competențelor și a cerințelor acestuia;
- analiza resurselor care vizează conținutul specific al învățării pentru timpul dat și condițiile materiale. Condițiile materiale se referă la spațiul de învățământ, sala de clasă, cabinetul de geografie, terenul geografic, și mijloacele de învățământ necesare;
- alegerea strategiei didactice în conformitate cu fiecare competență derivată (metode, mijloace, forme de organizare);
- stabilirea tipului de lecție.

În proiectarea didactică sunt prezentate o gamă largă de proiecte de lecție, dintre care cele mai utilizate la clasă sunt: lecția de dobândire de noi cunoștințe, lecția mixtă, lecția de recapitulare și consolidare, lecția de verificare și apreciere a rezultatelor elevilor și lecția de formare a priceperilor și deprinderilor.

Dintre acestea, voi exemplifica cu un model de lecție pentru lecția

de formare a priceperilor și deprinderilor, pe care o consider esențială în formarea de competențe geografice la elevi, având în vedere noua programă de geografie aprobată în vara anului 2017, unde accentul cade pe activitățile practice la finele fiecărei unități de învățare.

Așadar, lecția de formare a priceperilor și deprinderilor acordă o pondere ridicată activității independente a elevilor care constă în rezolvarea sarcinilor de învățare în vederea elaborării unor componente acționale: priceperi, deprinderi, algoritmi.

Acest tip de lecție are mai multe variante: lecția de laborator; lecția bazată pe utilizarea computerului; lecția bazată pe elaborarea modelelor; lecția bazată pe activități practice sau experimentale; lecția bazată pe realizarea unor proiecte; lecția în atelierul școlar/în terenul geografic; lecția bazată pe activități creatoare.

Structura lecției este axată pe activitatea elevilor, astfel:

- organizarea clasei: se asigură mijloacele de învățământ necesare desfășurării lecției;
- captarea atenției: moment în care cadrul didactic stimulează atenția elevilor prin intermediul unui scurt joc geografic, a unei problematizări, a unei ghicitori sau vizionarea unui scurt film didactic cu ajutorul cărora se poate face trecerea la noile conținuturi;
- comunicarea temei și a competențelor derivate ;
- demonstrarea modului de execuție ce se poate realiza prin intermediul unei fișe de lucru sau scurt experiment, activitate desfășurată frontal;
- activitatea independentă a elevilor sau pe grupe care se realizează prin implicarea activă a elevului în propriul proces de învățare prin rezolvarea sarcinilor de lucru urmărind pașii exercițiului realizat anterior împreună cu cadrul didactic;
- analiza rezultatelor, ale căror răspunsuri să formuleze generalizări și concluzii asupra celor învățate;

Toate aceste secvențe se concentrează în jurul activității de exersare a elevilor. Astfel, activitatea independentă a elevilor este diversificată ca tematică: exerciții pe hartă, analiza unui bazin hidrografic, realizarea unei sinteze geografice a unui ținut pe baza analizei hărților cu elemente reprezentative sau exerciții practice de teren (analiza văii unui râu, analiza unor microforme de relief etc.).

Acest tip de lecție utilizează metode bazate pe acțiune, așa cum se remarcă activitățile practice și experimentul. Activitățile practice presupun ieșirea pe teren și efectuarea unor măsurători, observații pentru diferite elemente ale cadrului natural sau antropizat, sau realizarea unor activități practice în sala de clasă (măsurarea lățimii și lungimii sălii de clasă și realizarea planului clasei pe baza rezultatelor obținute). Este o metodă combinată între cea a observației și a experimentului și ajută la fixarea cunoștințelor obținute în clasă. Experimentul este o metodă de explorare directă a realității prin care elevii sunt puși în situația de a provoca și experimenta fenomenele, pentru a cunoaște în mod corect diferite manifestări ale lor (construirea unui vulcan și simularea unei erupții vulcanice cu oțet și praf de cop în laboratorul de geografie). Această metodă stimulează spiritul de observație al elevilor, le suscită interesul pentru geografie și îmbină elementele practice, mânguirea unui instrument sau aparat, cu cele teoretice. Redau mai

jos exemplificarea unui proiect de lecție de formare a priceperilor și deprinderilor aplicat la clasa a V-a.

Proiect de lecție

Data :

Școala : Școala gimnazială nr. 22, Galați

Clasa : a V-a

Profesor : Petrescu Ana-Maria

Nr. Ore pe săptămână : 1 oră

Obiectul : Terra – elemente de geografie fizică

Unitatea de învățare : Terra – o planetă în mișcare

Tema : Orizontul local – orientare, măsurare și reprezentare –

Aplicație practică

Tipul lecției : formare de priceperi și deprinderi

Durata lecției : 50 min

Competențe generale :

C1 Prezentarea realității geografice, utilizând mijloace și limbaje specifice

C2 Raportarea realității geografice spațiale și temporale la reprezentări cartografice

C3 Studierea spațiului geografic, realizând conexiuni cu informații dobândite la alte discipline școlare

Competențe specifice

R1 Utilizarea termenilor geografici în contexte diferite

R2 Descrierea unor elemente, fenomene sau procese geografice observate direct sau indirect

R3 Utilizarea tehnicilor de orientare pe hartă/teren

R4 Descrierea unor elemente, fenomene și procese geografice folosind noțiuni din matematică, științe și tehnologii

Competențe derivate, atinse de elevi la sfârșitul orei:

C1: localizarea Județului Galați și a Municipiului Galați pe Harta fizică a României utilizând coordonatele geografice

C2 : enumerarea a trei elemente naturale și trei elemente construite de om care pot fi utilizate ca repere de orientare în orizontul local, în condițiile utilizării fișei de lucru și a Hărții județului Galați

C3 : poziționarea corectă a cel puțin trei elemente ale unei hărți pe harta Județului Galați și a Municipiului Galați și a împrejurimilor sale din fișa de lucru

C4 : identificarea a trei semne convenționale de pe harta din fișa de lucru și explicarea lor la legendă, pe baza cunoștințelor acumulate pe parcursul orelor anterioare de geografie

C5 : calcularea scării numerice a hărții Municipiului Galați realizată de Primărie, pe baza informațiilor din fișa de lucru

Strategia didactică

a) Resurse procedurale:

– metode și procedee: conversația, explicația, analiza critică, lectura, lucrul cu harta, problematizarea, textul lacunar, descrierea.

– forme de organizare : frontal, colectiv, pe grupe

b) Resurse materiale:

– mijloace de învățământ: harta fizică a orașului Galați, atlasul geografic al Lumii, fișele de lucru, videoproiectorul, calculatorul, markere colorate, aplicația Google Earth, tabletele, busola.

Bibliografie:

Silviu Neguț, Carmen Camelia Rădulescu, Ionuț Popa, Geografie clasa aV-a, Editura Art Educațional, București, 2017 ;

Mihai Ielenicz, Geografie generală. Geografie fizică, Editura

Fundatiei Romania de maine, Bucuresti, 2001 ;

Vasile Cucu, Atlasul județelor din Republica Socialistă România, Editura Didactică și pedagogică, București, 1987 ;

Rodica Constantin, Luminita Dumitrescu, Roxana Maria Gavrila, Ligia Sarivan, Daniela Stoicescu, Predarea-învățarea interactivă centrata pe elev, Bucuresti, 2009

Nicolae Ilinca, Octavian Mândruț, Elemente de didactică aplicată a geografiei, Editura CD Press, București, 2006;

Nicolae Ilinca, Didactica geografiei, Editura Corint, Bucuresti, 2002;

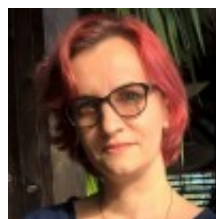
Andrei Barna, Georgeta Antohe, Curs de pedagogie. Teoria instruirii, curriculumului și evaluării, Editura Logos, Galați, 2001 ;

Ioan Zăvoianu, Studii geografice cu elevii asupra calității mediului înconjurător, Editura didactică și pedagogică, București, 1981;

Ministerul Educației Naționale, Programa școlară pentru disciplina Geografie Clasele a V-a – a VIII-a, București, 2017.

Abordarea interdisciplinară în dezvoltarea limbajului și a comunicării la preșcolari și elevi din clasele pregătitoare, I și a II-a

De **Cristina Simion** Feb 11, 2018

De-a lungul timpului, lucrând atât în cadrul învățământului preșcolar, cât și primar, am remarcat că preșcolarii și elevii trebuie puși în situația de a asculta cu atenție explicațiile cadrului didactic, să primească și să observe ce i se demonstrează, să verbalizeze ceea ce a văzut, a auzit și a făcut. Astfel, copilul învață să comunice cu cei din jur, se integrează în climatul educativ al grădiniței, școlii. Dezvoltarea vorbirii și a gândirii copiilor este un proces complex care se realizează prin relațiile verbale în context interdisciplinar, de-a lungul școlarității.

Dezvoltarea limbajului și a comunicării, a vorbirii corecte în limba română ocupă un loc important în procesul activității instructiv-educative ce se desfășoară în grădiniță și școală. Astfel, în orice activitate desfășurată (observare, activitate muzicală, activitate plastică, calcul matematic, etc) se realizează totodată și sarcini legate de însușirea corectă a limbii, de dezvoltare a limbajului și a comunicării.

Se impune o abordare interdisciplinară în realizarea sarcinilor dezvoltării limbajului, a vorbirii copiilor, cadrele didactice vor valorifica fiecare posibilitate de cultivare a exprimării verbale a copiilor în diferite împrejurări, strâns legate de specificul activității desfășurate, a disciplinei predate.

Funcțiile limbajului (comunicativă, cognitivă, reglatoare) întăresc rolul său conducător în dezvoltarea psihică a copilului, în

cultivarea proceselor psihice, în dezvoltarea gândirii și stimularea inteligenței, a creativității.

Comunicarea implică transmiterea mesajului informațional (convertit în semnale codificate), receptarea și decodarea semnalelor primite, cu ajutorul cuvintelor se transmit (recepționează) conținuturile imagistice, noționale, conceptuale, etc.

Prin intermediul cuvintelor (purtauorele informației) copilul își exprimă dorințele, nevoile, gândurile, emoțiile, intențiile, denumește obiectele, ființele, fenomenele din realitatea înconjurătoare. Astfel, funcția cognitivă a limbajului se împlinește prin actul comunicării. Limbajul copilului, în raport cu funcțiile sale, deține un rol foarte important în autorealizarea personalității copilului.

Obiectivele educației cognitive și de limbaj se îmăptuiesc în grădiniță și școală, atât prin activitățile special organizate în acest scop, cât și prin toate celelalte activități/ discipline. Rolul limbajului și al comunicării este hotărâtor în formarea și dezvoltarea personalității copilului, reglează capacitatea copilului de a relaționa cu ceilalți copii și cu adulții, de a interacționa cu mediul, de a-l cunoaște și de a-l stăpâni prin explorări, încercări, experimente, fiecare copil descoperindu-și propria identitate, dobândind deprinderi de a învăța.

La grădiniță, educatoarea are sarcina de a valorifica permanent orice posibilitate de cultivare a exprimării verbale a copiilor în timpul jocurilor de creație, în activitățile de cunoaștere a mediului, a celor cu conținut matematic, în activitățile artistico-plastice și abilități practice, de educație muzicală, educație psihomotrică. Jocurile didactice îmbogățesc vocabularul copiilor (copiii trebuie să denumească, să descrie, să compare, să grupeze obiecte de același fel, să identifice, să selecteze, să interpreteze cântece etc.), astfel se precizează și se fixează atât cuvintele noi, cât și cele însușite în activitățile anterioare.

În cadrul activităților cu conținut matematic, prin acțiunile directe ale copiilor de a observa și mânui obiecte, jucării, imagini, prin deprinderea de a selecta și clasifica după anumite însușiri, de a sesiza însușirile de formă, culoare, mărime a acestora, prin formarea unor deprinderi de activitate intelectuală: de a asculta cerințele formulate, de a răspunde la întrebări, educatoarea stimulează și dezvoltă gândirea copiilor pe baza îmbogățirii și activizării limbajului. Educatoarea cultivă dialogul, comunicarea activă între preșcolari, între aceștia și educatoare, le cultivă limbajul monologat, le formează deprinderile de exprimare independentă a judecăților, opiniilor.

Vocabularul copiilor se îmbogățeste continuu în cadrul activităților de antrenament grafic, a activităților de educație pentru știință, cunoașterea mediului, activităților muzicale și de educație fizică.

Pe parcursul activității mele în cadrul învățământului preșcolar am organizat și desfășurat procesul instructiv-educativ urmărind cu prioritate dezvoltarea limbajului și comunicării, a vorbirii corecte în limba română, elemente care asigură integrarea corespunzătoare a copilului în școală.

Începând cu clasa pregătitoare, precum și în clasele I și a II-a, dezvoltarea vorbirii și a gândirii nu se rezumă doar la realizarea obiectivelor programei acestei discipline, învățătorul realizând-o prin conținutul tuturor disciplinelor predate. În cadrul tuturor obiectivelor, învățătorul urmărește ca fiecare elev să își însușească

normele unei exprimări clare, corecte, cursive, expresive, coerente, să-și formeze deprinderile necesare de a se servi eficient de limbă ca mijloc de comunicare și de gândire.

Elevii sunt învățați să comunice corect oral și prin scris, prin cuvinte, simboluri și imagini, prin elemente de limbaj plastic și compoziții aplicative, să știe să asculte, să înțeleagă și să execute o sarcină transmisă, să răspundă la întrebări și să pună întrebări celui cu care vorbește, să folosească vocabularul adecvat, termenii potriviți, să știe să compare, să facă analogii, distincții, să argumenteze, să stabilească raporturi și să analizeze corectitudinea unui raționament.

La matematică, de exemplu, vocabularul elevilor clasei I se îmbogățeste cu noțiuni ca: numărul natural, relații dintre numerele naturale, unități, zeci, sute, operații cu numere naturale, termeni, sumă, adunare, descăzut, scăzător, diferență, rest, unități de măsură (metrul, litrul, kilogramul, leul, ora) etc, în timp ce în clasa a II-a elevii sunt în măsură să citească și să scrie numerele naturale mai mici sau egale cu 1000. Dintre termenii noi, cu care operează frecvent elevii clasei a II-a amintesc: adunare repetată, înmulțire, comutativitate, factori, produs, împărțire, deîmpărțit-împărțitor, cu noțiuni desemnând elemente intuitive de geometrie (linii drepte, frânțe, curbe închise, deschise, segment de dreaptă, lungime, lățime, înălțime), precum și cu alte unități de măsurat lungimea.

Cu toate aceste noțiuni, elevii claselor pregătitoare, I și a II-a trebuie să verbalizeze, pentru a le folosi corect și conștient, îmbogățindu-și astfel, vocabularul și lărgindu-și orizontul cognitiv. Vocabularul activ și pasiv al elevilor se îmbogățeste foarte mult și prin asimilarea cunoștințelor transmise, a informațiilor primite în cadrul obiectelor de studiu.

Aprofundând cunoștințele dobândite la ciclul preșcolar, elevii își lărgesc orizontul cunoașterii, își dezvoltă capacitatea de a descrie, percepe, clasifica viețuitoarele și modul lor de viață pe baza unor criterii, a fenomenelor observate. În atenție învățătorului trebuie să stea educarea capacității elevilor de a-și însuși cunoștințele pe baza expunerii și explicației, apelând la experiența acumulată anterior, educarea capacității de a relata, a susține o conversație despre acestea, folosind adecvat cuvintele nou-dobândite în contexte gramaticale diferite. Verbalizarea se poate realiza prin variate modalități: observări ale mediului ambiant, natural și social, convorbiri, povestiri, lecturi după imagini, vizionări de filme, prezentări.

În cadrul artelor vizuale și abilităților practice elevii vin în contact cu numeroși termeni noi, se familiarizează cu o serie de noțiuni, de cuvinte specifice obiectului de studiu. De exemplu: elemente de limbaj plastic: culori primare, binare, complementare, pată picturală, juxtapunere, compoziție, nuanțe, monocromie, imprimeuri, colaj, etc; educație muzicală: intonare, piano, forte, tempo, dicție, scară vocală, sunete lungi, scurte, înalte, joase, nuanțe de tempo, acompaniament, silabe ritmice, audiere, etc; educație fizică: cerc, semicerc, careu, săritură cu reper, mers, alergare, regroupări, fandat, ghemuit, tracțiune, târare, cumpăna, start, etc. Elevii asimilează un număr impresionant de noi termeni, vocabularul lor activ câștigând în expresivitate, nuanțare, precizie, îmbogățindu-se sub aspect cognitiv.

În cadrul lecțiilor la aceste discipline, ca învățător la clasa a II-a am urmărit să dezvolt vorbirea directă, reproductivă, dialogul în comunicare, mi-am propus să stimulez creativitatea elevilor, să

consolidez priceperile și deprinderile de exprimare corectă, am pus accentul pe stimularea gândirii copiilor de a exemplifica noțiunile înșușite prin cât mai multe exemple concrete adecvate.

Tehnici de gestionare a furiei copiilor de vârstă școlară mică

De **Mihaela Cârja** Feb 12, 2018

Orice formă de relaționare interumană se bazează pe un set de reguli mai mult sau mai puțin explicite. Dacă aceste reguli sunt corecte și sunt respectate, relația va fi una eficientă. În caz contrar, șansa apariției unor devieri de la reguli și implicit a unor comportamente neadecvate /disruptive este extrem de ridicată. Pentru îndreptarea acestor comportamente, cel mai bine ar fi să existe un efort conjugat părinți-profesori-psiholog.

Termenul furie poate fi folosit pentru a descrie unele reacții emoționale sănătoase ca: iritarea, dezamăgirea, nemulțumirea, supărarea, dar și reacții nesănătoase, cum ar fi ura, amărăciunea, sfidarea. La copii, furia apare când simt că le sunt amenințate drepturile sau când au fost tratați incorect, de cele mai multe ori ei simțindu-se amenințați. În general vorbind, se consideră că „nu suportă” anumite lucruri și atunci sunt convinși că toți trebuie să acționeze în acord cu „regulile”, „drepturile” și „hotărârile” lor. Dacă se opune cineva, acela trebuie negreșit pedepsit!

Pentru noi, cadrele didactice, subiectul este mult mai complex și atunci când ne referim la tehnicile de gestionare a furiei la elevi, trebuie să ținem cont de mai multe aspecte.

Primordial, trebuie să plecăm de la managementul clasei de elevi, să definim exact pe ce se concentrează el și ce poate include pentru rezolvarea unor astfel de situații. Practicile de disciplinare și management al clasei de elevi se concentrează în special pe:

- întărirea comportamentelor pozitive ;
- dezvoltarea abilităților sociale și a inteligenței emoționale ;
- creșterea nivelului de implicare a familiei
- responsabilizarea părinților cu privire la educația și comportamentele propriilor copii;
- consolidarea valorilor și a caracterului;
- dezvoltarea și încurajarea stimei de sine, a talentului și a stării de bine, și include:
 - prevenția și anticiparea comportamentelor inadecvate;
 - măsurile efective luate în timpul și după realizarea acestor comportamente.

Studiile de specialitate enumeră câteva soluții care pot fi aplicate, tot la nivel general, pentru a ocoli apariția situațiilor amintite mai

sus. Printre recomandările general-valabile amintim și noi:

- profesorul să își creeze o rutină zilnică ce îi conferă siguranță și să aibă planurile lecțiilor foarte bine structurate;
- elevii cu comportamente disruptive pot fi așezați în clasă lângă acei colegi și în acele zone care îl vor distra cel mai puțin, fără a-l izola în mod evident de restul clasei;
- pentru evitarea instalării unei stări de oboseală sau agitație în rândul elevilor, este indicat ca temperatura și lumina din clasă să fie optime: căldura excesivă poate crea oboseală, deficitul de lumină poate scădea performanța academică;
- mediul școlar trebuie să fie predictibil, controlat și suportiv, întrucât elevii petrec aici cea mai mare parte a zilei și este foarte important să simtă că li se oferă în mod constant sprijin și că profesorilor le pasă de ei;
- este important ca elevii să cunoască regulamentul școlar și motivul pentru care a fost implementată fiecare regulă în parte (ceea ce se poate aplica în mod special la elevii de vârste mari);
- sunt șanse destul de mari ca elevii cu comportamente disruptive să nu îndeplinească sarcinile la fel de rapid și corect ca și colegii lor; din acest motiv este bine ca așteptările noastre de la ei să fie puțin mai reduse, evitând astfel situațiile de eșec și frustrare.

Putem face acest lucru, spre exemplu, reducând numărul de probleme sau cerințe, acordându-i șansa de a se întoarce pentru a relua sarcina mai târziu, scuzându-l de la unele sarcini mai stresante, oferindu-i mai multe indicații pentru finalizarea sarcinii, asigurându-ne dacă are întrebări suplimentare și încurajându-i pe colegi să îi ofere ajutor în anumite situații.

Un alt aspect important este acela de a nu lăsa elevul fără nimic de făcut, pentru că va avea tendința de a-și găsi singur o preocupare care, cel mai probabil, va crea probleme. Pot fi realizate diferite activități în acest sens, cum ar fi jocurile educaționale, activitățile la masa de lucru și alte activități care sunt în legătură cu interesele personale ale elevului.

Cu toate acestea, cel mai indicat este să se ignore comportamentele necorespunzătoare de importanță minoră, elevul să nu fie recompensat sau pedepsit imediat ce comportamentul s-a produs, să fie supravegheat în pauze. De asemenea este foarte important ca profesorul să evite criticarea copilului, în special în fața clasei. Pe de altă parte, fiecare comportament pozitiv, indiferent dacă este de importanță minoră, ar trebui să fie imediat evidențiat și subliniat. Învățătorul sau profesorul poate chiar încheia un contract comportamental cu copilul, câștigând astfel încrederea lui.

Copilul trebuie instruit să-și controleze propriul comportament prin exemple foarte clare. Astfel, i se va spune că nu va fi numit să răspundă la lecție decât dacă ridică mâna și, nicio formă nu se vor lua în considerație răspunsurile date în mod dezorganizat.

În general, reacțiile noastre condiționează adesea și reacțiile copilului, indiferent dacă acestea se situează în sfera agresivității sau nu. Astfel, putem ține cont de câteva exemple de bune practici pe care le putem aplica în momentele critice:

a) Atunci când îi oferim copilului posibilitatea să se descarce prin plâns în momentele în care se simte frustrat, cu atât descărcarea și eliberarea lui de încărcătura negativă va fi mai rapidă.

b) Când crizele de furie se manifestă, cel mai bun lucru pe care îl putem face este să exprimăm verbal ceea ce credem noi că ar putea traduce sentimentele lui. Cel mai bine ar fi însă să putem să educăm copiii în exprimarea, verbalizarea tuturor emoțiilor, pozitive sau negative, învățându-i astfel că există o alternativă la manifestarea furiei, aceea a exprimării nemulțumirii cu propriile cuvinte.

c) Profesorii nu sunt însă părinți, iar datoria noastră este aceea de a rămâne calmi pe întreaga noastră relație cu copilul sau copiii, în ciuda greutăților de ordin psihologic care pot să apară. În acest sens, consecvența noastră în ceea ce facem în clasă, cu privire la reguli sau comportamente, trebuie să fie prioritară. Copiii se simt în siguranță atunci când au reguli clare, eventual și puține, pe care trebuie să le respecte, iar în fixarea acestor reguli, indicat ar fi să pornim de la premisa că fixăm un set de reguli pe care noi, în primul rând, ca adulți le putem respecta. Această consecvență îi poate arăta unui copil că accesele de furie nu duc nicicum la satisfacerea dorinței, iar lecția aceasta poate interveni în schimbarea unui comportament tipic învățat de acasă.

d) Atunci când un copil manifestă o criză de furie, primul lucru care este indicat ar fi scoaterea copilului din context. Cu alte cuvinte, este bine să scoatem copilul din clasă, dacă este posibil, și să încercăm să discutăm cu el separat de restul elevilor. Discuția se poate purta numai dacă a intervenit calmul, sub imboldul unei crize de furie, nici adultul nu poate raționa, așa că este lesne de înțeles de ce nu putem cere acest lucru unui copil.

e) Atunci când calmul intervine, se pot negocia anumite reguli, copilul poate fi încurajat să argumenteze ceea ce dorește, cu condiția să asculte și argumentele noastre. Ambele părți trebuie să fie calme și relaxate pentru ca negocierea să reușească.

f) Prezența noastră lângă copil în timpul crizelor de furie este benefică chiar dacă ei par a né respinge la nivel fizic. Nevoia de a se simți iubit, indiferent de emoțiile și acțiunile lui îl vor învăța să nuanțeze din ce în ce mai mult reacțiile.

g) Atunci când colectivul și momentul permite este indicat să avem discuții despre comportamente diferite în timpul furiei, despre empatie, despre exprimarea emoțiilor, despre verbalizarea a ceea ce simțim, chiar dacă nu este ceva pozitiv neapărat.

Dacă elevii au dificultăți în susținerea atenției la sarcină, dacă au tulburări comportamentale sau sunt dezorganizați și împrăștiați este indicat să se utilizeze material vizual în predarea lecției, iar copiii să fie ajutați să-și organizeze activitatea. De exemplu li se poate cere să aibă o agendă în care să-și noteze toate sarcinile și temele pentru acasă, dar trebuie controlați regulat dacă și-au făcut temele și încurajați să-și țină lucrurile în ordine. Sarcinile trebuie să i se dea pe rând, pentru a se evita confuzia. Învățătorul îi poate ajuta să-și stabilească scopuri pe termen scurt, pentru a savura mici succese ce au darul de a le îmbunătăți stima de sine.

În general, acești copii au o dispoziție proastă și trebuie încurajați în permanență. Este bine să fie lăudați pentru rezultatele obținute și pentru comportamentul pozitiv, iar adultul să vorbească cu calm, fără amenințare, chiar dacă ei manifestă nervozitate. Înainte de a le face reproșuri, trebuie să né asigurăm că au înțeles instrucțiunile, în acest sens fiind extrem de utile discuțiile individuale ale învățătorului cu copiii și consultările frecvente cu părinții. Este bine să li se dea posibilitatea de a fi lideri în clasă sau să-și ajute un coleg la o materie la care are rezultate bune.

Bibliografie:

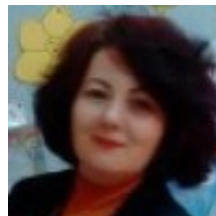
1. David, D - Tratat de Psihoterapii cognitive si comportamentale,

Iasi, Editura Polirom, 2006.

2. Vernon, A. - Ce, cum, cand in terapia copilului si adolescentului. Tehnici de consiliere si psihoterapie. Cluj-Napoca: Editura Romanian Psychological Testing Services, 2002.

Elev pentru o zi (eseu)

De **Dorina Crăciun** Feb 13, 2018

A fi elev înseamnă mult mai mult decât credem: înseamnă emoția primului pas trecut peste pragul clasei, înseamnă mulțimea ochilor curioși, înseamnă un dascăl transformat în părinte, înseamnă o amintire a vieții pe care nici o informație online nu o poate înlocui. O bună comunicare reprezintă felul în care reușim, într-un mod fluid și ușor de recepționat, să transmitem idei, gânduri și planuri. Ea stă la baza oricărei relații umane, indiferent de ce natura este aceasta. Este evident că o comunicare bună și efectivă né poate asigura succesul atât pe plan profesional, cât și personal. Dacă este bună, vă va face să obțineți cu ușurință ceea ce vă doriți și vă va da încredere în sine.

O echipă nu există fără comunicare, iar făcând parte dintr-un colectiv de elevi, observ foarte repede că nu îmi pot atinge rezultatele individuale sau ale echipei dacă nu comunic cu colegii mei. Desigur, nu orice fel de comunicare îmi facilitează atingerea cu succes a rezultatelor propuse: trebuie să comunic eficient, să împărtășesc informațiile colegilor, să știu să ascult când este cazul și să verific dacă mesajul recepționat de mine este cel pe care interlocutorul dorește să îl transmită.

Deși nu privesc profesorul care prezintă noile noțiuni, eu sunt foarte atentă, încercând să mă transpun în acel... univers. Fiind personajul din expunerea făcută, reușesc să asimilez foarte repede conținutul.

Evaluarea pe care o prefer în cadrul orelor este evaluarea orală, deoarece este forma, bazată pe dialog, prin care evaluatorul estimează cantitatea și calitatea cunoștințelor, a priceperilor și deprinderilor noastre precum și a capacităților de a opera cu ele. Ea poate fi folosită în orice tip de evaluare, fie ea normativă, sumativă, criterială sau formativă.

Evaluarea orală poate fi abordată în funcție de forma de organizare a elevilor: grup, frontal sau individual. Evaluarea orală se poate realiza prin: conversație, discuție, povestire, lectură, observarea activității și comportamentului elevilor, eseu oral, chestionarul de interviu, susținerea unui portofoliu, dezbateră etc.

Avantajul unei astfel de evaluări este dezvoltarea comunicării orale, directe, faptul că profesorii mă pot dirija prin întrebări suplimentare, implicare activă în acel moment, dar ceea ce îmi place cel mai mult este faptul că nu sunt nevoită să aștept cu nerăbdare să aflu cât am luat, deoarece evaluarea orală are un feedback prompt, contextual, prin confirmarea sau infirmarea

imediată a răspunsurilor.

Indiferent de forma sau modalitatea de evaluare folosită, aceasta trebuie să aibă un caracter stimulator. Ea nu trebuie să-i inhibe pe elevi, să-i demotiveze, ci dimpotrivă, să-i încurajeze și să-i stimuleze să învețe mai bine. Ca să îndeplinească această cerință, evaluarea trebuie concepută și prezentată elevilor ca o sarcină comună, firească și nu ca o sancțiune.

Profesorul de literatură

De **Gabriel Mirea** Feb 14, 2018

Cred că foarte mulți oameni au senzația că ocupația lor este cea mai importantă activitate socială. Vatmanul se simte stăpânul turmei de călători mereu schimbătoare a autobuzului său. Frizerul rărește clienților părul și ideile încălcite. Vânzătorul îl smulge pe om din indeciziile clipei și-l îndrumă spre consum, lucru ce ascunde munca multora. Și tot așa. Fiecare roțiță de muncă e foarte importantă, după cum subliniau cu mii de guri marxisti. Fiecare categorie de roțițe – asta n-o mai spuneau tot așa de răspicat – vrea doar ea cât mai multe drepturi, pardon, cele mai mari și cele mai multe, doar fără aceste posturi, ehe, societatea s-ar duce de răpă.

Acum eu am avut buna sau reaua idee de a deveni profesor de literatură. O meserie care, oricât aş încerca s-o dreg, e foarte greu s-o percepi ca foarte importantă pentru societate. Ca factorul esențial fără de care, nu-i așa, né așteaptă răpa. O meserie fără importanță centrală este însă una demnă de tot felul de ofense, așa că iată o întreagă suită dintre cele profesate de albinele celelalte din stupul social.

1. Mai nimeni nu este interesat de literatură. Nu e bună de nimic.
2. Literatura ca și matematica sunt două domenii pe care le uiți în clipa în care ai aflat rezultatul pozitiv la BAC.
3. Ce să mai citesc literatură? Mi-e de ajuns viața mea care este însă literatură curată. Ce poezie, ce drame! Să vezi la mine aventuri, ehe... dacă m-aș pune eu să scriu, aş fi un fel de esență de Eminescu, Rebreanu și Caragiale, știi, ia 100 de scriitori Nobel la un loc și n-o să aibă valoarea mea nici cât am la degetul mic.
4. Când nimeni nu citește, mai vii și cu pretenția de a citi literatură română, ba chiar anumiți autori! Ce-i asta? Cu un asemenea abuz, nici n-o să citească.
5. Eu nu citesc decât lucruri folositoare, nu literatură. Asta-i pentru cei care-și pierd vremea. E un refren folosit inclusiv de tagma inginerilor care, altfel, au pretenția de intelectuali (dar, să fim bineînțeleși, intelectuali fără literatură)
6. Și mă rog, de când literatura ajunge să né dea de mâncare? Dă-mi o carte sub formă de cârnat și voi ajunge un devorator de literatură.

7. Literatura nu e bună nici măcar pentru învățat limbile străine. Uită-te la manualele de azi, sunt toate pline cu situații de viață ale acelor societăți, nu cu mofturi și gălgâieli literare. Și mă rog, de ce ar trebui ca acei ce învață o brumă de engleză să știe că aceasta a fost limba lui Shakespeare, spaniola – limba lui Cervantes, germana – limba lui Goethe? Cine sunt ăștia? Mai trăiesc! Ce meserie au?

8. Tu ai idee câți au tocit comentariile de BAC din culegeri și de pe net și au luat examenul și nu i-a durut capul nicio clipă să citească. Ori, mai șmek, au văzut filmele.

9. Și după ce termini cu școala, ce faci cu literatura? Cine te angajează, cine te plătește? Nu vezi că nici măcar marii scriitori români nu trăiesc din așa ceva? E o meserie care te transformă într-un milog perpetuu, robul cuvintelor sucite și al bibliotecilor publice fiindcă n-ai bani nici să dai pe-o carte. Sau, dimpotrivă, e o ocupație pentru persoanele de lux, întreținute de alții. Sau ai uitat vorba lui Călinescu că toți vor destinul literar al lui Eminescu, dar niciunul să-i re trăiască viața de chinuri.

10. Cine face literatură, clar, nu spune adevărul. Le cam înfloreste, ba chiar pentru a-și justifica vinderea de gogoși, a inventat în loc de minciună termenul de ficțiune. Un om cu scaunul la cap nu-și pierde vremea cu asemenea farafastăcuri și geamparale ale minții.

Hm. Acum am viziunea unui grup numeros care se calcă pe bătăături încercând să-mi tragă care mai de care acuze mai groase, mai dureroase. E un grup trecut prin BAC, din care doar unii au promovat, dar parcă ei lovesc mai dureros. Seamănă unui grup de ziariști care deja m-au judecat de asasin, de nemernicie și acum mă întreabă așa:

- Cum ai putut face asemenea faptă?
- Îi mai poți privi pe oameni în ochi?
- Nu ți-a fost milă de victimele tale?
- Cât de nesimțit și de rău poți să fii pentru a persevera în așa ceva? Perversule, hahaleră, năpărcă literară!

M-aș disculpa, aş atenua acuzele, aş răspunde fiecăruia într-un fel anume, dar ce poți face în fața unui grup, unei mulțimi fără număr. Acest monstru multiplicat cere răspicat capul lui Moțoc, adică eliminarea literaturii din școală și sigur o va obține în cel mai scurt termen. Se vor introduce alte discipline, nu-i așa, mai utile precum educația juridică, educația pentru sănătate, educația economică, adică în termeni de folos, cum să né apărăm și să né extindem proprietatea, cum să fim cât mai mult timp sănătoși, chiar dacă asta înseamnă îmbolnăvirea și decesul altora la vârste premature, cum să devenim buni prădători în raport cu ceilalți din comunitate, dar mai ales cum să plătim fără să crâcnim impozitele mari datorate statului.

Mi-e frică să recunosc că aş putea deveni atunci doar profesor de limba română fiindcă aş deveni martorul cel mai nedorit într-o societate în care până și ministrul Educației este un măcelar lingvistic: ministrul Genuche, ministrul Pamblică, etc.

Cinstit să fiu, îmi vine să termin această poveste aici și să vedem cum vă descurcați voi cu această furtună de acuze. Poate că n-ați spus decât unul dintre acele reproșuri de mai înainte, dar nu v-ați dat seama că ați adăugat o bucată zdravănă acestui torent de ură antiliteratură. Cum să mă apăr de toate acestea? De dispreț, de atac, de acuze... Ce meserie ziceai că ai? Profesor de literatură. Du-te bă de-a dura, inutilule!

Hm, în plus nici măcar nu fac parte din tagma scriitorilor. Aceia,

de bine, de rău, merg în pelerinaj de la un festival la altul, se premiază ei între ei sau într-o asemănare lor ("dragă, azi nu se mai scrie decât în vers alb"!)), ciugulesc puținii bani aflați în acest circuit. De ce să vorbesc pentru ei, lasă-i să-și promoveze singuri cărțile, creațiile cu regulat România în fel și chip, geniul de-o șchioapă sau de mai multe. Cu cât succes însă se vede imediat. Majoritatea scriitorilor de azi par insipizi, nenumărate sunt poeziile de necitit, prozele sunt niște gâlgâieli seci, fără poveste, teatrul prezintă doar scene macabre cu șmecherii alegorice, cu poante simbolice, te doare capul... Critica literară e făcută de o sumă de indivizi care au uitat de rolul de cititori profesioniști și care vorbesc o pășărescă de neînțeles, altfel plină de clișee, pentru oamenii obișnuiți.

Pe lângă toate astea, această uriașă masă literară, cu certurile, aventurile, eventual realizările ei, nici măcar nu există în școală. NU SE STUDIAZĂ NICIUN AUTOR DE DUPĂ 1990. Lumea postcomunistă nu există în manuale, deși, dacă e să ne luăm după numărul de opere editate, trăim în cea mai prolifică epocă a literaturii române. Așa că draga literatură contemporană e de fapt apărare de vânt și urmărire de fanteze. Dar așa să fie?

Mă gândesc la pașoptiștii de la revista "Dacia literară", la Negruzzi, la Kogălniceanu, la Alecsandri, ori la Eminescu, cel care le-a văzut greutatea în aur în poemul "Epigonii", la toți aceștia care credeau că literatura leagă cugetele, formează o limbă, generează și menține visul unei nații. Azi însă lucrurile par să se fi schimbat strașnic, cugetele sunt legate de jurnalele de știri despre clipirile de sprânceană ale satrapului Drajănești, limba este desfigurată în emisiunile satirice de un prost gust de necrezut, factorii de dezagregare ai nației predomină în fel și chip – prin corupție, manipulare, ura unora contra altora până la cote imense.

Nu cred că pașoptiștii și-ar mai avea locul azi. Își mai aduce aminte cineva de Ștefan Ilașcu, un om care a stat în pușcăria transnistreană din vina de a fi fost român mai mult de șapte ani. După ce a fost eliberat, a fost folosit o vreme ca păpușă politică de un partid vremelnice, apoi s-a prăbușit în uitare. Așa ar fi fost și pașoptiștii dacă ar fi venit în acest secol brav al nostru.

În fine, cred că oamenii vor putea fi reconciliați cu literatura numai dacă aceasta va căpăta măcar forța de 1% din ceea ce reprezintă azi publicitatea. Nu se citește literatură fiindcă nu se face publicitate pentru a se citi literatură. Mă gândesc la cei din industria de publicitate câtă ingeniozitate risipesc pentru a prezenta favorabil produse vremelnice, care mâine vor fi uitate – detergenți, pilule, alcool. Câtă risipă de fantezie pe nimicuri! De aceea aș vrea să încep un mic codex al avantajelor cunoașterii literaturii:

1. Este mărturia cea mai prețioasă a unei civilizații, epoci, generații dispărute.
2. Este purtătoarea unei intensități neîntâlnite oriunde în altă parte.
3. Anumite părți din operele literare nu pot fi cu niciun chip transpuse în filme, piese de teatru, animații.
4. Literatura te face să uiți o vreme de problemele existenței și, când revii la ele, ai capul limpede și le poți aborda mai înțelept.
5. Te face să înțelegi că nu ești buricul pământului și că majoritatea lucrurilor care ni se întâmplă sunt de-o banalitate copleșitoare.

6. Aduce argumente, nuanțe, puncte noi de vedere pentru orizontul limitat în care ne ducem viața. Orizontul nostru de vatman, de inginer, de mecanic, de profesor de literatură se lărgeste cu toate celelalte și ne face să înțelegem ce înseamnă cumva ideea de om și de ce acesta este ființa cea mai prețioasă pe lume.

7. Ne pune problema sensului existenței și al acțiunilor noastre. Și pune un mare semn de întrebare asupra corectitudinii modului în care atribuim importanța rolului nostru în cadrul mecanismului de funcționare a societății.

8. Ne mângâie în dureri și ne temperează sălbăticiile bucuriilor noastre.

9. Imortalizează o stare, dă noimă narativă unei întâmplări, vorbește de acel dincolo de întâmplare.

10. Injectează realității o doză lingvistică de morfină, totul pare mai mare, mai rapid, mai atrăgător în lumea literară. O singură carte bună dedulcește cititorul la consum pe viață.

Și ar mai fi. Și ar tot fi argumente pentru literatură. Realizez însă că acest flux de ură nu-l primește doar literatura, ci oricare alt domeniu care nu e al omului respectiv. Păi ăia de ce să aibă aceste drepturi? Vatmanii, informaticienii, polițiștii? Uoo! Dar ceilalți, profesorii, medicii, muncitorii? Nu le e rușine! Vatmanii ajung să îi urască pe polițiștii de circulație, tâmplarii pe tăietorii de lemne, politicienii pe votanți, elevii pe profesori și invers. În jurul meu, sunt fire mici de iubire și torente largi de ură. Poate pentru asta e bună literatura. Face posibilă legenda înțelegerii armonioase dintre oameni. Chit că e doar o legendă.

Tineretul de azi... încotro? Alternative de petrecere a timpului liber

De **Dan-Dumitru Moldovan** Feb 14, 2018

În vremuri tulburi, în care tinerii se simt neînțeleși de familie, de profesori și chiar de prieteni, rolul dascălului e cu mult depășit de formarea profesională oferită de universități și/sau viață. De aceea, perfecționarea continuă este primordială, accesul la informație și înțelegerea nevoilor reale ale tinerilor din „generația Z” obligându-ne să căutăm alternative de petrecere a timpului liber pentru tinerii cu care lucrăm. Atelierul creativ și clubul de inițiativă comunitară IMPACT sunt doar două exemple! De fiecare dintre noi depinde să căutăm și să găsim cele mai bune metode de a-i atrage pe elevii noștri spre școală!

Peste două miliarde de tineri – grăbiți, pragmatici, independenți și încăpățânați – trăiesc într-o simbioză perfectă cu universul digital și alcătuiesc „Generația Z”, se afirmă într-un studiu realizat recent de sociologii americani și europeni. Vitează? Da! Răbdare – Nu!

Rețele de socializare? – Da! Cărți – Nu! Ambiție? – Da! Obediență – Nu! Jocuri video? – Da! Sport? – Nu! Acestea sunt caracteristicile principale ale „Generației Z”, grăbită, pragmatică, independentă și încăpățănată. Atunci? Ce e de făcut? Ce putem face noi, ca profesori pentru a atrage elevii către școală, carte, lectură, etc.? Rămânem imuni la tot ceea ce se întâmplă? Încercăm să empatizăm cu acești tineri sau îi obligăm să facă ceea ce vrem noi?

De foarte mulți ani s-a produs un decalaj între ceea ce oferă școala și ceea ce vor tinerii cu adevărat! Pentru mine, personal, momentul în care am înțeles că actuala generație are alte nevoi decât aveam noi, a venit chiar în primul an de învățământ. După ce terminasem, în sfârșit, *substantivul*, în timp ce corectam testele de evaluare, un copilăș de-a V-a a scris în dreptul cuvântului *mama* următoarea frază, ce m-a marcat definitiv: *substantiv propriu (știu că Dvs. ați spus că e comun, însă, domnule profesor, pentru mine mama e proprie, e doar a mea, nu aveți cum să înțelegeți pentru că sunteți adult și uitați că ați fost cândva ca mine)*. Atunci am înțeles că rolul meu nu e doar acela de a transmite informații! E mult mai important – trebuia să devin și dascăl și „tată” și psiholog și chiar prieten... Am expus într-un articol anterior de ce învățământul românesc are nevoie de o schimbare în gândirea noastră (iteach.ro/experiencedidactice/o-schimbare-in-gandirea-ta), nu mai reiau ideile, în acest articol preferând să expun două alternative de petrecere a timpului liber nu acasă, ci în școală!

1. Atelier literar – scriere imaginativă „Le tour du monde... en conte”

Povestea are criterii proprii. Povestea se joacă cu oralitate și există ca narațiune fictivă, aceasta încercând să urmărească un moment spus și „trăit”. Este la baza unei istorii dovedite care se desfășoară în memoria colectivă, este transmisă, este transformată, crește, sărăcește. Prin urmare, povestea poate fi o narațiune nestingerită care iese dintr-o poveste adevărată. Complotul rămâne același, dar schimbările se fac colectiv, puțin câte puțin ... În realitate, ceea ce atrage atenția publicului sunt amestecurile fantastice! De la această idee am inițiat un cenacul literar de scriere imaginativă. Ce a presupus acesta?

Fiecare elev alege o țară/ regiune din orice colț al lumii, care va fi locul de plecare, etapele și punctul de sosire al călătoriei unui caracter desemnat de către toți elevii: un fel de erou aruncat într-o mare aventură. Acesta este, desigur, un pretext pentru descoperirea culturilor, popoarelor, obiceiurilor etc. în jurul unui loc emblematic al țărilor selectate, cum ar fi Machu Picchu și incantațiile sale sau Taj Mahal cu poezile de dragoste hinduse! În fiecare țară în care „aterizează” eroul nostru, elevii vor scrie cel puțin o poveste cu care vor descoperi o parte a culturii țării respective. Eroul nostru nu se implică în povestiri – vede doar și descoperă culoarea specifică. Fiecare poveste va fi însoțită de imagini / desene reprezentative pentru țara aleasă. În funcție de ceea ce aleg elevii, se citesc poveștile țării respective. Într-o a doua etapă, elevii au ales mijloacele de transport pentru a le utiliza în funcție de distanțele ce urmează a fi depășite între țările selectate. După locurile și mijloacele de transport, elevii au ales dacă vor traversa o mare, o zonă montană înaltă sau vor zbura prin aer cu aparate noi inventate. Trecerea de la un loc la altul a putut fi făcută în câteva ore, zile sau chiar luni, în funcție de mijloacele de transport folosite! Ultimul pas al acestui workshop a fost de a reuni toate poveștile create de elevi și publicarea lor în cartea de povești numite „Le tour du monde... en conte”.

Spre surprinderea mea, elevii au venit cu mare drag la activitate, participând peste 90 de elevi. Am ajuns în toate colțurile lumii, personajul principal *Le Petit Angel (Îngerușul)* a descoperit o mulțime de obiceiuri și tradiții. A fost o activitate care va avea o continuare și care i-a făcut pe elevi să (re)citească cu pasiune și aștepte cu sufletul la gură o următoare întâlnire pentru a descoperi noi țări/obiceiuri/personaje!

2. Clubul de inițiativă comunitară IMPACT

Am intrat în marea familie IMPACT, în 2014, inițial venind ca o nouă provocare și necunoscând ce presupune acest program. Însă, după participarea la primul training, am înțeles exact că acest program se pliază perfect cu stilul meu de viață și, mai mult, cu stilul de profesor pe care mi l-am proiectat încă de la începutul carierei. Cum o spune și titlul programului, IMPACT reușește, într-un mod în care nu aș fi crezut, să schimbe ceva în bine. Primii care se schimbă sunt copiii! În primul rând se implică, își dau seama cât de importantă e implicarea lor în viața comunității, pornind de la microcomunitatea – familie și până la macrocomunitatea – țară. După un an de program, am observat schimbări reale ale copiilor din acest punct de vedere. De la copiii timizi care stăteau „în banca lor” la copiii implicați, pregătiți să lupte pentru o cauză nobilă. Pe de altă parte motivația copiilor se schimbă. Mulți dintre ei realizează că bucuria individuală nu este cea care contează cu adevărat, ci cea colectivă, de aceea participarea lor în viața comunității îi fac să realizeze că ei, tinerii, sunt cei care pot schimba ceva, ei sunt tinerii care vor reprezenta comunitatea de mâine. În fine, IMPACT înseamnă bucurie, veselie, zâmbete și toți copiii, își schimbă modul de a privi lucrurile găsind întodeuna în IMPACT nu doar probleme ci și soluții!

Ce este IMPACT?

Mișcarea de tineri IMPACT este bazată pe modelul educațional IMPACT, un model de schimbare socială care constă într-o rețea de Cluburi de Inițiativă Comunitară pentru Tineri IMPACT activă atât la nivel național cât și internațional.

Mișcarea de tineri IMPACT ne arată o altă față a societății în care trăim – o societate implicată, activă, de succes – în care copii și tineri identifică probleme reale din comunitate și găsească prin proiecte de serviciu în folosul comunității soluții creative pentru rezolvarea lor.

Modelul educațional IMPACT constă într-o rețea de Cluburi de Inițiativă Comunitară IMPACT activă la nivel național și internațional. Modelul a fost dezvoltat în România de către Fundația Noi Orizonturi și este recunoscut de experți mondiali ca model de bună practică. Modelul a fost preluat la nivel internațional în școli, ONG-uri, sau biserici în 7 țări din lume: Republica Moldova, Honduras, SUA, Republica Dominicană, Armenia, Haiti, Nicaragua. Modelul (programul) educațional IMPACT are o structură bine definită care include elemente specifice ca: misiunea IMPACT, obiectivele generale IMPACT, grupul țintă, metodologia de bază programului, activitățile standard ale cluburilor IMPACT, instrumentele de învățare IMPACT, rezultatele de învățare sau competențele cheie IMPACT, impactul așteptat al modelului asupra tinerilor, comunităților locale și asupra societății, structurile suport a programului și alte instrumente de management ale modelului.

Misiunea modelului/programului IMPACT – programul își propune să imputernicească copii și tineri să identifice probleme reale din comunitățile lor și să găsească prin proiecte de serviciu în folosul

comunității soluții creative pentru rezolvarea lor.

Metodologia IMPACT – modelul educațional IMPACT folosește ca metodologie educațională învățarea prin experiență cu accent pe metodologia educației prin serviciului în folosul comunității (service learning)

Grupul țintă – folosind această metodologie IMPACT se adresează tinerilor și copiilor cu vârsta între 11 și 19 ani. Tinerii și copii IMPACT înscriși în Mișcarea IMPACT au denumirea generică de membri IMPACT, iar facilitatorii de club IMPACT au denumirea de lideri IMPACT (seniori sau junior).

Instrumente de învățare în IMPACT – pe lângă proiectul de serviciu în folosul comunității care este principalul instrument de învățare în IMPACT, în cadrul modelului IMPACT folosim alte 3 instrumente de învățare accesibile liderilor și membrilor IMPACT: un curriculum educațional pentru liderii IMPACT pe 4 componente: cetățenie activă, angajabilitate, antreprenoriat social și leadership; un instrument de reflecție și autoevaluare pentru membri IMPACT (Jurnalul IMPACT); un instrument de evaluarea a competențelor dobândite în IMPACT pentru membrii IMPACT (Pașaportul IMPACT)

Cele 3 instrumente de învățare sunt construite pentru a facilita copiilor și tinerilor învățarea pe 4 componente (sau obiective generale IMPACT): CETĂȚENIE ACTIVĂ, ANGAJABILITATE, ANTREPRENORAT SOCIAL ȘI LEADERSHIP.

Mai mult, există o pagină de internet, care oferă gratuit tuturor o bază extrem de importantă de resurse educaționale, care pot fi folosite de oricine își dorește, fie în diverse activități pentru timpul liber sau pentru săptămâna Școala altfel: să știi mai multe, să fii mai bun: <http://impact-clubs.org/ro/stiri/activitati-impact>

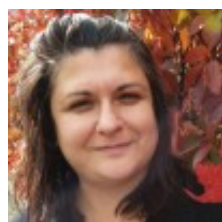
Pot concluziona că această „generație Z”, este generația cea mai dezvoltată psihic, cu ce cele mai multe cunoștințe tehnice, o generație extrem de bine informată care, dacă va primi alternative atât acasă, cât și la școală va putea deveni una dintre cele mai puternice și importante generații! Totul depinde de noi și de alternativele pe care le propunem și de dorința noastră, a cadrelor didactice, de a-i înțelege și de a ne putea schimba! Putem fii profesorii Z!

Sitografie:

1. <http://www.noi-orizonturi.ro>
2. <http://impact-clubs.org>

Argument pentru învățarea în grupuri mici

De **Gabriela-Maria Vâlcea** Feb 15, 2018

Este mult mai important să-i învățăm pe elevi cum să învețe eficient, să gândească critic, constructiv și să găsească acele probleme care sunt importante și utile pentru ei, deoarece trăim

într-o societate aflată într-o continuă schimbare, în care explozia informațională se desfășoară în paralel cu explozia tehnologică în domeniul transmiterii informației. Școala trebuie să ofere elevilor posibilitatea dobândirii unei experiențe sociale, constructive, bazată pe cooperare și colaborare în rezolvarea problemelor vieții și care asigure conviețuirea într-o lume pașnică.

Deși, cel puțin din punct de vedere teoretic, cunoaștem beneficiile învățării pe grupe, în practică, există unele probleme, care ne determină fie să abandonăm această metodă, fie să o utilizăm mai rar. La începutul carierei didactice, organizarea unei astfel de activități era mai mult decât o provocare. În primul rând, elevii nu erau obișnuiți cu această modalitate de a lucra, astfel că auzeam mereu întrebări pline de nedumerire și uneori chiar revoltate: *Dar nu mai bine ne dictați și noi scriem?, Păi noi învățăm sau ne jucăm?*

A reprezentat o adevărată provocare și din perspectiva faptului că, mai ales în faza de început (atunci când se stabileau grupele), dar și atunci când se lucra efectiv, elevii deveneau foarte gălăgioși. De asemenea, trebuie specificat faptul că, atunci când sarcina nu este suficient structurată sau atractivă pentru elevii, aceștia fac cu totul altceva decât li se cere.

Am învățat că pentru reușita unei activități pe grupe trebuie să îndeplinim anumite condiții. În primul rând, trebuie să stabilim în mod clar modalitatea în care elevii se grupează. Atunci când sunt lăsați să se grupeze singuri, se pierde timp, se produce zgomot și agitație. Pentru a evita aceasta, le cer elevilor să se alinieze în spatele clasei în ordinea vârstei (ținând cont de anul, luna, ziua nașterii), lansându-le provocarea de a nu comunica verbal ci numai prin gesturi. După ce au terminat de aranjat, li se comunică ordinea corectă (notată înainte pe o foaie după datele din catalog) și se rearanjează. Se atribuie în ordine fiecăruia câte un număr de la 1 la 5, 6 în funcție de numărul de grupe și astfel se stabilesc grupele de lucru.

O altă metodă este aceea de a împărți elevilor bomboane în ambalaje colorate în 5-6 culori (în funcție de numărul de grupe). Sunt rugați să păstreze ambalajele, pentru că le vor trebui mai târziu. Desigur, numărul ambalajelor de fiecare culoare trebuie să fie egal. În funcție de culori se realizează grupele.

De cele mai multe ori, se întâmplă ca în clasă să fie câte un elev mai dominant care nu permite coechipierilor să lucreze decât ce vrea el și cum vrea el. Unui astfel de elev i se poate atrage atenția că echipa pierde puncte dacă nu lucrează toți membrii ei. În cazul în care continuă cu acest comportament, nedorind să îl îndepărtez și nici să ajungă în postura de a se victimiza (*Dar ce am făcut, doamna? Aveți ceva cu mine!*), am ales să-l „avanzez”, dându-i „funcția” de observator sau arbitru. Concret, are datoria de a completa o fișă în care notează observațiile lui despre cum a lucrat fiecare grupă, ce rezultate au avut, dacă a fost realizată sarcina.

Avantajul acestei metode este acela că fiecare elev se poate exprima, dând posibilitatea elevilor timizi de a-și spune opinia, de a socializa cu colegii. De asemenea, nefiind distribuiți în grupe după cum stau în bănci sau după preferințe, sunt mai mari șansele să se concentreze mai mult pe sarcină și mai puțin pe altfel de discuții. Elevii comunică mai ușor, se cunosc mai bine și, într-adevăr, se cunoaște diferența între a fi 1 din 26 și a fi 1 din 5.

Trebuie specificat faptul că elevii trebuie să știe explicit ce au de făcut, li se dau lămuriri de fiecare dată când sunt cerute, chiar

sunt încurajați să le ceară atunci când au nevoie, pentru a nu apărea conflicte între ei.

O atenție deosebită trebuie acordată acelor elevi care se remarcă prin spiritul competitiv foarte dezvoltat. Din această cauză ei au tendința să le reproșeze colegilor de echipă atunci când alte echipe se descurcă mai bine, apărând diverse situații conflictuale. În aceste condiții, li se explică faptul că scopul activității este acela de a învăța împreună într-un mod plăcut și interactiv.

În final, aş puncta câteva dintre avantajele activității în grup, completate cu propuneri de măsuri pentru ameliorarea muncii în grup:

- Se dezvoltă atașamentul față de grup, grija față de celălalt – elevii devin mai toleranți atunci când încep să se cunoască mai bine, remarcând faptul că au multe puncte în comun.
- Elevii trebuie ajutați să conștientizeze faptul că este în avantajul fiecăruia dintre ei dacă ceilalți colegi învață bine și constituie un dezavantaj dacă ceilalți nu învață suficient.
- Învățarea prin cooperare contribuie la dezvoltarea abilității elevilor de a înțelege perspectiva celuilalt din punct de vedere cognitiv și pe plan emoțional de a-și manifesta atașamentul, grija față de semenii, comportamentul de ajutorare al celorlalți; formarea de atitudini pozitive față de învățare, față de obiectele de învățământ și față de școală; relații constructive orientate spre rezolvarea sarcinilor.

Abordarea textului narativ în gimnaziu

De **Maria-Delia Grosaru** Feb 16, 2018

Un prim moment important care ne introduce în atmosfera creată de autor ne ajută să desprindem semnificația întregului constituit dintr-o serie de elemente componente: episoade, scene – cheie, simboluri, la fel de importante pentru operă ca și titlul, moto-ul, eventualele detalii explicative îl constituie lectura. Lectura are puterea de a reînsoții cu propria personalitate, cu propriul univers opera literară. Odată realizată lectura, se poate trece la interpretarea operei literare. Mi-am propus în prezentul articol să prezint un scurt demers didactic pe care l-am urmat în încercarea mea de a aborda un text narativ și prin care am încercat să-i determin pe elevi să participe activ la descifrarea mesajului operei literare supuse analizei.

Un prim moment important care ne introduce în atmosfera creată de autor ne ajută să desprindem semnificația întregului constituit dintr-o serie de elemente componente: episoade, scene-cheie, simboluri, la fel de importante pentru operă ca și titlul, moto-ul, eventualele detalii explicative îl constituie lectura. Abordată din perspectiva schemei comunicării, lectura apare ca o formă de comunicare atipică, definită prin asimetrie, non-reversibilitate și

decontextualizare. Abordată din perspectiva comprehensiunii, lectura apare ca un proces personal, activ și holistic care presupune participarea a trei factori: cititorul, textul și contextul lecturii. Lectura are puterea de a reînsoții cu propria personalitate, cu propriul univers opera literară. Mai citește însă elevul? Mai simte încrederea de a parcurge alături de autor drumul de la realitatea naturală la cea artistică? Răspunsul la această întrebare este unul deloc plăcut: elevii citesc puțin, în general, mai deloc.

Acesta este, în opinia mea, primul pas care trebuie făcut pentru a începe apoi abordarea textului literar, indiferent cărui gen literar îi aparține acesta. Odată realizată lectura, se poate trece la interpretarea operei literare. Elevii nu mai citesc din plăcere și se plâng că nu înțeleg mesajul cărților pe care totuși le citesc deoarece apar în programa de examen. Nu toate textele reușesc să capteze atenția elevilor din primele rânduri și tocmai de aceea o deschidere a lecției printr-un moment construit în jurul întrebărilor „*Ce știu despre subiect?*”, „*De ce este importantă lectura textului?*” nu sunt tocmai lipsite de sens. Mi-am propus să prezint un scurt demers didactic pe care l-am urmat în încercarea mea de a aborda un text narativ și prin care am încercat să-i determin pe elevi să participe activ la descifrarea mesajului operei literare supuse analizei. Următorul demers didactic s-a desfășurat pe parcursul a patru ore. Am ales ca text suport nuvela lui L. Caragiale: „Două loturi”.

Demers didactic

Le-am propus mai întâi elevilor să realizeze lectura operei „Două loturi” de I. L. Caragiale și să consemneze impresiile în caietele de lecturi particulare. În acest moment, lectura textului suport se va realiza de către fiecare elev în parte. Cred că s-ar fi putut, de asemenea, citi textul nuvelei în clasă sub forma unei șezători în care o persoană citește, iar ceilalți ascultă cu atenție. Pentru a verifica dacă s-a citit acest text am făcut apel la o metodă activă, numită R.A.I. Este o metodă de fixare și sistematizare a cunoștințelor, dar și de verificare.

Elevii au primit o minge ușoară. Cel care aruncă mingea trebuie să formuleze o întrebare din textul citit elevului care o prinde. Ex.: *Care sunt personajele nuvelei? Ce fel de personaj este Lefter Popescu? Etc.* Cel care prinde mingea răspunde, apoi o aruncă altui coleg, punând o altă întrebare. Cel care nu știe răspunsul, iese din joc, la fel ca și cel care este descoperit că nu cunoaște răspunsul la propria întrebare.

Am ales să folosesc această metodă activă deoarece este o modalitate de dezvoltare a gândirii critice, permite autoevaluarea propriei activități, elevul fiind coparticipant la propria formare. Am trecut astfel prin testul de lectură care i-a determinat pe elevi să recitească textul cu creionul și hârtia alături.

În următoarea etapă a lecției, am făcut apel la o altă metodă activă: „Pălăriile gânditoare”. Am grupat elevii în șase ateliere de lucru. Fiecare atelier a primit o fișă ce conține sarcini de lucru corespunzătoare diferitelor tipuri de gândire: obiectivă, pozitivă etc. (Vezi anexele) Dacă rolul li s-a părut nepotrivit, elevii au avut libertatea de a-și alege altă „pălărie”. Profesorul s-a transformat într-un moderator al activității didactice, monitorizând activitatea fiecărei grupe.

Pentru început, am ales liderul fiecărei grupe, urmând ca apoi să ofer sfaturi în legătură cu felul în care ei vor realiza și prezenta

cerința. Este foarte important ca liderul fiecărei grupe să fie ales cu mare atenție. Acesta trebuie să reușească să-și intre foarte bine în rol, să nu fie dominat de emoții în momentul în care trebuie să vorbească în fața auditoriului.

Pălăria albă a fost preferată de cei dornici să rezume acțiunea operei. Cea roșie a fost preferată de cei mai mulți deoarece presupune raportarea la experiența afectivă personală. Mai puțini au fost cei care au dovedit că au subtilitatea ochiului critic. Avantajul rolului oferit de pălăriile galbene îl constituie faptul că oferă elevilor posibilitatea de a „construi” un alt destin personajului principal. Purtătorii pălăriilor albastre au fost cei care au trasat concluziile. Purtând pe cap pălăriile verzi, elevii s-au transpus în gânditorii creativi și și-au imaginat alte două moduri în care s-ar fi putut încheia acțiunea nuvelei.

La sfârșitul perioadei de timp destinate rezolvării acestei cerințe liderul fiecărei grupe a prezentat în fața clasei planul rezultat în urma activității pe grupe. Am observat că elevii s-au lăsat antrenați în această activitate, și-au sprijinit liderul, susținându-l în momentul în care s-au prezentat roadele muncii în grup. Nu a fost nevoie de cuvinte pentru ca ei să dezvăluie satisfacția pe care au trăit-o, văzând rezultatele muncii. S-a putut citi totul pe chipul lor.

Am organizat și ateliere de scriere în cadrul cărora elevii au avut de rezolvat sarcini precum: „*Scrie o scrisoare lui Lefter Popescu în care să-l consolezi pentru experiența trăită*”, „*Scrie o scrisoare personajului care ți-a plăcut /displăcut*”, „*rescrie finalul nuvelei*”, „*imaginează-ți că ești reporter și îl intervievezi pe Lefter Popescu*”.

Pentru momentul de reflecție asupra celor discutate pe baza textului suport, le-am propus elevilor să încerce să transforme într-o scurtă piesă de teatru o secvență, la alegere, din nuvela studiată. La finalul activității, i-am invitat pe autorii scenetelor să împărtășească tuturor experiența trăită. Am pregătit, într-o oarecare măsură, sub forma jocului, activitatea în care vom încerca o abordare a textului dramatic.

Anexa1

Cu pălăria albă pe cap se face o analiză obiectivă a situațiilor! Gândire obiectivă care se bazează pe informații. Prezintă lucrurile așa cum sunt fără nicio părere, interpretare critică sau emoție.
POVESTITOR

1. Prezentați date despre viața și opera lui I. L. Caragiale.
2. Realizează, în cel mult zece rânduri, o prezentare a operei „Două loturi” de I. L. Caragiale.

Gândiți! Lucrați în perechi! Comunicați!

Definirea, extragerea clară a problemei, concluziei.
MODERATORUL

1. Care crezi că a fost intenția autorului când a scris această operă?
- De ce opera „Două loturi” este o nuvelă?
2. Care crezi că a fost scopul acestei lecții?

Gândiți! Lucrați în perechi! Comunicați!

Cu pălăria verde pe cap nu există limite în calea gândurilor! Gândire creativă care se bazează pe generarea de idei noi.

GÂNDITORUL

1. Imaginează-ți alte două moduri în care s-ar fi putut termina acțiunea nuvelei „Două loturi”. De ce crezi că autorul a optat pentru finalul cunoscut?
2. Este posibil ca domnul Lefter să fi fost victima unui joc al hazardului?

Gândiți! Lucrați în perechi! Comunicați!

Cu pălăria galbenă pe cap gândim pozitiv și vedem numai avantajele situației! Gândire pozitivă, se bazează pe o gândire pozitivă a evenimentelor, evidențiere avantajelor, oportunităților și a posibilităților de concretizare a ideilor.

CREATORUL

1. Încercați să justificați comportamentul personajului principal. Transformați-l într-un personaj cu altfel de comportament.
2. De ce crezi că autorul a creat un astfel de personaj?

Gândiți! Lucrați în perechi! Comunicați!

Cu pălăria neagră pe cap se face o evaluare critică a faptelor! Gândire negativă, se bazează pe evidențierea greșelilor, a punctelor slabe și a riscurilor
E o pălărie pesimistă.
CRITICUL

1. Ce nu ți-a plăcut sau ce fapte dezaprobi?
2. Când crezi că personajul a greșit cel mai mult?

Gândiți! Lucrați în perechi! Comunicați!

Când gândim cu pălăria roșie, nu trebuie să dăm nicio justificare! Gândire afectivă care se bazează pe emoții, sentimente, intuiție
PSIHOLOGUL

1. Imaginați-vă că sunteți unul dintre personajele nuvelei. Alcătuiți un monolog în care să prezentați faptele din punctul dvs de vedere.
2. Ce v-a plăcut cel mai mult din această operă? De ce?

Gândiți! Lucrați în perechi! Comunicați!

Bibliografie

1. Pamfil, Alina, Limba și literatura română în gimnaziu – structuri didactice deschise, Editura Paralela 45, 2003.
2. Cerghit, Ioan, Metode de învățământ, Editura Polirom, 2006.

Învățăm istorie prin proiecte eTwinning

De **Adriana Lefter** Feb 17, 2018

Proiectul eTwinning desfășurat în anul școlar 2016-2017 cu elevii clasei a IV-a din Școala Gimnazială „Elena Doamna” Tecuci, Jud Galați, alături de parteneri din Italia și Republica Moldova a avut titlul *Misterele Egiptului Antic*. Elevii au lucrat mult pe echipe au colectat informații și au prezentat aspecte ale vieții egiptene, au descoperit Egiptul pe harta lumii și ce consecințe are așezarea, au aflat despre invențiile și viața lor, despre piramide, mumificare, hieroglife și alte lucruri care le trezeau curiozitatea.

Motto: „Puneți copiii în fața monumentelor în care este încorporată istoria... și în felul acesta istoria nu va mai fi o materie de învățat pe de rost astăzi și de uitat mâine, ci un element de putere și de inițiativă în sufletul fiecăruia dintre noi.” (N. Iorga)

Scopul studierii istoriei la clasa a IV-a este familiarizarea cu domeniul istoriei prin mijloace adecvate vârstei elevilor. Față de lecturile pe teme istorice pe care elevii le-au studiat în anii anteriori, orele de istorie oferă ocazia cunoașterii trecutului și a instrumentelor prin intermediul cărora se poate reconstitui imaginea acestuia.

Lumea antică abordată în curriculum la clasa a IV-a trezește multe curiozități elevilor, căutători mereu de informații spectaculoase, de necunoscut și de mister.

Dacă lecțiile despre Grecia Antică și Roma Antică au prezentat aspecte ale vieții oamenilor, ale culturii de acum mii de ani, curiozitatea elevilor i-a îndemnat să solicite aflarea cunoașterea lumii egiptene, a tărâmului încărcat de atâtea mituri și mistere. Plecând de la moto-ul „Egiptul este un dar al Nilului” (Herodot), proiectul eTwinning „Misteries of Ancient Egypt” s-a desfășurat, în anul școlar 2016-2017, alături de elevi din Italia și din Republica Moldova, elevi motivați de aceleași dorințe de cunoaștere și descoperire, care au colaborat pe parcursul unui an școlar și au descoperit cu mult entuziasm aspecte ale vieții egiptenilor, cultura și mistere ale unei lumi care nu s-a lăsat încă total descoperită.

Pentru a atinge obiectivele propuse ale proiectului, alături de partenera din Italia și cea din Republica Moldova, am căutat să folosim cele mai adecvate metode și procedee didactice, care să ducă la accentuarea caracterului activ și conștient al dobândirii cunoștințelor.

Abordarea temei pe bază de proiect PBL (Project Based Learning) și prin investigare științifică conduc mereu spre formarea competențelor necesare în viitor. Această abordare a fost completată și de abordarea CLIL – Content and Language Integrating Learning este o abordare a predării învățării “bifocalizate”, astfel disciplina și limba străină sunt folosite pentru a promova stăpânirea conținuturilor și spori achizițiile dintr-o limbă străină. Pentru ca activitățile care au la bază conceptul CLIL să se bucure de reușită acestea trebuie să devină parte din fiecare lecție, să fie planificate și bine organizate de către cadrul didactic și trebuie fixate rezultatele așteptate.

Abordarea pe bază de proiect a temei îmbunătățește înțelegerea și reținerea conținutului și crește motivația elevilor, asigură posibilitatea abordării interdisciplinare și transdisciplinare a conținuturilor. Elevii aplică și integrează conținutul unei anumite discipline în diferite momente ale realizării proiectului. Realizarea proiectului dă sens și semnificație cunoștințelor. Studiarea conținuturilor s-a realizat în cadrul disciplinelor de limbă și literatură română în cadrul cărora elevii au lucrat pe grupe și au descoperit singuri căutând și prezentând informații despre ocupații, haine, hrana, construcții și religie. Toate aceste

informații au fost împărtășite cu partenerii din proiect cu ajutorul internetului, elevii lucrând în grupe transnaționale.

Fascinați de literele egiptenilor elevii au descoperit hieroglifile cu ajutorul cărora și-au scris numele și au realizat un mini – dicționar al cuvintelor uzuale din limba română și italiană . Cunoștințele de limbă despre piramide au fost completate în cadrul orelor de matematică în cadrul cărora elevii clasei a IV- a au învățat corpurile geometrice – piramida fiind cea mai așteptată, elevii construind piramide după modelul celor din Valea Regilor folosind diverse materiale. Nu numai piramidele dar și calculul anilor, distanțele în km, numărul populației au fost teme abordate în problemele cu conținut matematic.

Investigarea științifică a fost o altă metodă care a fost aplicată cu succes în derularea acestui proiect, elevii descoperind prin realizarea unui experiment care era tehnica folosită de egipteni pentru mumificarea corpurilor. Folosind felii de măr, sare fină, sare grunjoasă, bicarbonat de sodiu elevii au descoperit care dintre substanțe contribuie mai bine la deshidratare și extragerea apei dintr-un corp. Elevii au cântărit la începutul și la finalul experimentului, după șapte zile, feliile de măr folosite, descoperind că tehnica folosită de egipteni era foarte bine aleasă. Acest aspect al mumificării, aspectele religioase au fost fascinante pentru copii care și-au dorit să fie parte din proiect realizând în cadrul orelor de arte vizuale și abilități practice măști asemănătoare zeilor egipteni folosind tehnici de lucru diferite.

Aspectele geografice au completat cunoștințele elevilor despre lumea egipteană, elevii descoperind noi continente folosind globul pământesc sau aplicația Google Maps, Africa fiind continentul asupra căruia am insistat mai mult, descoperind astfel vecinii, consecințele așezării Egiptului în nordul Africii, prezența deșertului Sahara ilustrat și în cadrul orelor de Arte plastice.

Frecvent elevii au intrat în videoconferință cu partenerii din proiect pentru a schimba păreri, impresii și pentru a identifica nivelul de cunoștințe asimilat, folosind aplicația Kahoot pe telefon sau tabletă. Toți erau mereu câștigători și entuziasmul îi motiva să se implice și mai mult în acest proiect.

Poate cel mai mare câștig al acestui proiect au fost cunoștințele de limbă engleză, permanent folosite în cadrul proiectului eTwinning, CLIL- noua abordare a limbii engleze în cadrul tuturor disciplinelor de studiu, i-a ajutat pe elevi să-și îmbogățească vocabularul cu cuvinte din toate domeniile, să comunice cât mai cursiv și mai fluent, să accepte să prezinte materialele realizate, lapbook-uri, în limba engleză partenerilor, să dialogheze cu ei fără ajutor din partea cadrului didactic. Multe dintre materiale realizate de elevi au fost create în limba engleză pentru a spori încrederea în utilizarea acestei limbi, pentru cultivarea expresivității și exprimării.

Proiectul a primit la finalul anului școlar Certificat de Calitate Național și un premiu deosebit Premiul al – II-lea la nivel Național eTwinning, ceea ce né-a bucurat foarte mult și né-a mobilizat să învățăm și să participăm alături de eTwinning în cât mai multe proiecte.

Consider că proiectele eTwinning au un mare impact asupra dezvoltării competențelor cheie la elevi, utilizarea metodelor și tehnicilor moderne îi motivează pe elevi și creează condiții favorabile îmbogățirii cunoștințelor și experienței de viață.

Bibliografie:

Notă:

Tema a fost prezentată și în cadrul Conferinței Naționale de Învățământ Virtual, ediția a XV-a. Online: http://c3.icvl.eu/papers2017/cniv/documente/pdf/sectiuneaC/sectiuneaC_lucrarea29.pdf

Adaptarea și socializarea preșcolarilor, o problemă a zilelor noastre

De **Liliana Pricopi** Feb 20, 2018

Adaptarea și socializarea copiilor preșcolari reprezintă o mare provocare, chiar o problemă, pentru noi, educatorii, la început de an școlar. Este o problemă reală pentru că... necesită soluții pentru rezolvare, strategii de lucru și, nu în ultimul rând, răbdare și tact în abordare. Un copil ce vine dintr-un mediu doar al lui, unde el este prioritatea, unde el este „totul”, odată ajuns în grădiniță se vede într-un loc unde nu-și găsește locul, care-i dă o stare de panică, de agitație, dar, dacă educatoarea are acel tact pedagogic și pregătirea necesară, activitatea de la grădiniță va deveni plăcere. Să nu uităm că primul loc în care copilul intră în contact cu lumea este grădinița și de această experiență depinde, de cele mai multe ori, tot parcursul său ulterior de formare.

An de an ne confruntăm cu acea perioadă critică, în rândul preșcolarilor, care este acomodarea. Nu-i ușor nici pentru părinți, știind că-și lasă copilul într-un mediu total nou, „necunoscut”, nici pentru educatoare, care pe lângă acest copil mai are și alți câțiva la fel... cvasi-inadaptabili, care nu vor să accepte grădinița, nu vor să vadă copiii din jurul lor, nu vor să asculte ce li se cere... Dar să ne gândim ce-i în mintea acestui copil - venit pentru prima dată la grupă, lăsat de mama, după primul sfert de oră de la sosire - care în locul mamei vede o doamnă ce încearcă să fie drăguță cu toți copiii, care în loc de fratele de acasă găsește o mulțime de copii, care mai de care mai gălăgioși, mai energici, care-l trag de mânecă și-i pun fel de fel de întrebări. Deja se simte obosit, se întreabă probabil „ce caută el acolo?” sau „așa va fi și mâine?”, „de ce mi se întâmplă toate astea?”. Și atunci chiar încep problemele. Sunt probleme inevitabile, în care copilul preșcolar de vârstă mică este pionul principal. Trebuie să găsim soluții, să aplicăm strategii prin care să-i creăm confortul de care are nevoie, să-i alungăm fricile și, mai cu seamă, să-i construim o lume a lui, alături de noi. Are nevoie de toate acestea pentru o bună relaționare.

Noi cunoaștem faptul că ființa umană este foarte ușor adaptabilă la nou, este foarte maleabilă și se adaptează la mediul în care trăiește și la cei cu care intră în contact. Încă de la naștere, bebelușul dă piept cu viața, găsind un mediu diferit de cel pe care

l-a „experimentat” timp de nouă luni, protector, cald. Odată ajuns pe lume, trebuie să facă față provocărilor, să accepte mediul extern, să-și dezvolte organismul, să-și formeze deprinderi pentru a se hrăni, să se acomodeze cu tot ce aude în jur, pentru a percepe și descifra corect, mai târziu, semnificații.

La fel și la vârsta preșcolară, copilul trebuie să treacă prin mai multe etape pentru a se menține într-o relație satisfăcătoare cu ce este în jurul său - să-și accepte colegii, să tolereze anumite situații, să respecte programul zilnic, să ducă la bun sfârșit sarcinile trasate de educatoare sau liderii de grup și astfel, pas cu pas, să fie mulțumit de el și de grupul din care face parte.

Grădinița este locul cu care intră în contact copilul, după familie, este locul unde ar trebui să se simtă bine, unde să găsească liniște, căldură, dar și plăcerea de a realiza activități instructive. De aceea noi, educatoarele, încercăm să-l aducem în punctul în care să dorească grădinița, să se simtă valoros și util în spațiul acesteia. Prin activitățile desfășurate, îl determinăm pe micuț să devină parte integrantă din întregul numit „grupă”, în jurul lui dezvoltându-se o multitudine de acțiuni prin care el, fără să-și dea seama, acționează și obține performanțe. Cu timpul, toate aceste acte, de multe ori făcute la îndemnul educatoarei, devin pentru el rutine, devin automatisme - și atunci putem spune că am atins un obiectiv foarte important, integrarea. Totuși, să nu uităm să-l ținem sub observație mereu: dacă își acceptă partenerul de joc, dacă respectă regulile și se manifestă normal în cadrul grupului, dacă duce la bun sfârșit un lucru deja început. Odată atinși acești indicatori, putem afirma că „am câștigat”.

Pedagogul S. Cemortan afirma că „socializarea copilului începe în familie, încă de la cea mai fragedă vârstă (socializarea primară) și continuă în grădiniță (socializare secundară), dar grădinița rămânând primul mediu de socializare și umanizare a copilului preșcolar”.

Jocurile atractive, activitățile antrenante, lucrurile făcute cu dăruire fac mai ușoară trecerea copiilor de la viața de familie la cea de grădiniță, la cea de grupă, iar adaptarea se va realiza cu mai mare ușurință.

Alături de adaptare, odată intrat în grădiniță, copilul începe un proces de socializare, prin maniera proprie de a intra în contact cu ceilalți copii. „Socializarea începe cu primul contact al copilului cu lumea exterioară, moment în care face primul pas spre ceilalți și cu ceilalți”.

Dacă acasă copilul se juca cu el, la grădiniță jocul este cu ceilalți, jocul este pentru echipă, jocul este între echipe - astfel, se produc niște schimbări în comportamentul micuțului, care conștientizează rolul pe care-l are în grup și care-l pune într-o lumină mult mai benefică, simțindu-se valoros. Astfel că el își va lărgi sfera cunoașterii lumii înconjurătoare, se va implica mai ușor în acțiunile ludice, își va împleti cu plăcere rezultatele proprii cu cele de grup.

Jocul în general și jocul didactic în mod special, care sunt activități primordiale în grădinița de copii, fac preșcolarul responsabil de ceea ce întreprinde, îi trezesc spiritul de echipă și de competiție - îi sunt astfel insuflă dorințe de interacțiune, interactivitate zilnică, făcându-l mult mai agil, mai consecvent și mai creativ. Așa își va depăși barierele emoționale, va trata cu responsabilitate ceea ce face, iar rezultatele îl vor motiva să continue.

Adaptarea și socializarea rămân mereu problemele unui început de an, dar nu sunt nerezolvabile pentru noi, cei implicați în educarea

copiilor. Având alături părinții, cărora le e greu să accepte, uneori, că al lor copil nu vrea să se joace, nu vrea să comunice, nu vrea să asculte, suntem pe o traiectorie bună – cea a adaptării lor la grup și a comunicării zilnice, pentru a né atinge scopul propus, cu răbdare și înțelegere. Pentru că, așa cum afirma și Antoine de Saint Exupery, „toți oamenii au fost mai întâi copii, dar puțini își mai aduc aminte de aceasta.”

Bibliografie:

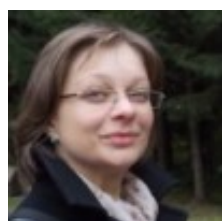
Curriculum pentru învățământ preșcolar, 2009, MECT

Vasian T. – Cerințe educaționale speciale în grădiniță, direcții de dezvoltare și prerogative în învățământul preuniversitar, Chișinău, 2014

Bucun, N. Paladi – Evaluarea pentru educație incluzivă a copiilor de vârstă preșcolară – școlară mică, Chișinău, Sirius, 2013.

Calitatea în evaluare – între deziderat și realizare

De **Oltea Nistor** Feb 21, 2018

Problematica evaluării și a impactului pe care aceasta o are asupra subiectului evaluării este una pe cât de abordată în lucrările de specialitate, pe atât de sensibilă și dificilă în aplicarea directă. Evaluarea este văzută ca interacțiunea dintre evaluator cu evaluatul (în care fiecare judecă propria performanță), derulată în beneficiul tuturor factorilor implicați în educație și respectând principiile relației de parteneriat; este un proces în care „trebuie negociate și consensuate interese, valori și puncte de vedere între profesor și elev”.

Articolul își propune să prezinte unele dintre carențele evaluării actuale.

„Părinții buni le dau copiilor rădăcini și aripi. Rădăcini ca să știe unde le este casa și aripi ca să zboare în alte părți, unde să arate celorlalți ce au învățat.” Jonas Salk

Dascălii buni sunt cei care nu le curmă copiilor zborul și îi fac conștienți de aripile pe care le au.

Într-un sistem de învățământ ce se dorește a fi centrat pe elev, evaluarea este abordată și ea din perspectiva sistemică, expresie a unei noi concepții a proiectării. Strâns legat de acest aspect, a apărut conceptul de evaluare autentică, care valorifică punctele tari ale elevului, axată fiind pe dezvoltarea socială, afectivă și cognitivă a educatului.

Plecând de la premisa că „Sunt ceea ce pot să fac” (Erik Erikson), se impun trei recomandări în ceea ce privește realizarea evaluării:

- elevul nu trebuie evaluat pentru ceea ce nu știe, ci pentru ceea ce știe;
- evaluarea trebuie să fie prognostică sub raportul scopurilor, adică să sprijine evoluția elevului;

- notele slabe trebuie corelate cu aspectele care au impus o astfel de evaluare și nu trebuie generalizate în enunțuri definitorii la adresa elevului.

Nu trebuie uitat faptul că evaluarea are efecte în mintea elevilor prin faptul că implică judecăți de valoare, judecăți raportate la valori morale și la trăsături de caracter. Forța „demiurgică” sau „demonică” a notei și impactul evaluării asupra elevului (indiferent de vârstă) este generată de faptul că aceasta nu exprimă doar performanța și capacitățile de tipul inteligență, memorie sau cunoștințe, ci și calități de ordin moral, însușiri de voință și caracter care pot fi dezvoltate sau inhibitate.

Atunci când evaluăm, avem în minte (involuntar poate) portretul elevului ideal, un profil psihomoral al elevului perfect, care de fapt nu există.

Conform acestui tipar, elevul învață sistematic, frecventează școala cu regularitate, răspunde cu promptitudine solicitărilor profesorului și nu face decât ceea ce i se cere, este atent pe timpul lecțiilor, este disciplinat și cuviincios, nu aleargă pe coridoare și nu aruncă resturile (indiferent de natura lor) decât în locul special amenajat pentru respectivul deșeu (doar facem educație și pentru protecția mediului), nu trișează în relația cu profesorul sau ceilalți colegi și lista cu aceste atribute ale elevului ideal ar putea continua.

Dar, în mod evident, lucrurile nu stau deloc așa. Din păcate, partenerii noștri în educație (care sunt și ei OAMENI – mai mici, ce-i drept, decât noi, evaluatorii) și-au asumat în mod firesc și anumite drepturi: acela de a fi selectivi în ceea ce doresc să învețe, de a nu iubi întotdeauna școala sau profesorul și de a declara acest lucru, de a refuza să se implice în activitățile voluntare și mai ales dreptul de a exista ca persoană.

Ca urmare, cunoașterea elevilor și tratarea lor diferențiat, ca indivizi cu nevoi și aspirații personale sunt cele două condiții esențiale în realizarea unei evaluări obiective și mai ales autentice.

Oamenii se aseamănă unii cu alții în aceeași măsură în care se deosebesc, fiecare persoană având trăsături individuale. Rezultatele muncii noastre ca profesor sunt diferite în funcție de modalitatea în care elevul receptează noțiunile predate. Aceleași sancțiuni sau recompense, după cum bine știm, au rezultate diferite în funcție de particularitățile individuale ale elevului.

Adevărul potrivit căruia „fiecare ființă umană are individualitatea sa proprie, ritmul său personal de creștere, inteligența sa, caracterul său, temperamentul său” trebuie să stea la baza întregii activități a învățării, inclusiv la baza unei evaluări corecte și obiective.

A da calificative bune unor elevi care nu au competențele-cheie nu este principial, dar nici nu este drept să fie sancționați prin note mici pentru lipsuri de care nu sunt vinovați. Profesorului-evaluator i se cere mult tact pentru a cunoaște complexitatea și multitudinea factorilor ce pot influența procesul de învățare al elevilor, numai astfel reușind să-i aprecieze în limitele celei mai riguroase obiectivități.

În calitatea de profesor la clasă, dispui, dragule coleg, de toate mijloacele pentru a-i cunoaște pe partenerii noștri, iar evaluarea, ca și predarea, poate ține cont de particularitățile fiecărui individ.

Însă problema majoră a evaluării actuale o constituie faptul că

elevul nostru, tratat diferențiat pe parcursul unui ciclu de învățământ, este supus presiunii unui test final de evaluare, național și unitar, care nu ține cont de particularitățile sale.

Atât la evaluarea națională, susținută de elevii claselor a VIII-a, cât și la proba scrisă de limba și literatura română la bacalaureat, subiectele nu sunt concepute diferențiat, iar în cazul absolvenților de liceu, nu se ține cont de profilul urmat de elev. Din acest punct de vedere, sistemul național de evaluare trebuie regândit și reformat, astfel încât să se asigure o coerență între competențele dobândite de elev și examenele de admitere viitoare.

Pledez pentru o reîntoarcere la examenul clasic de admitere în ciclul liceal, care oferă șansa fiecărui elev de a-și găsi o cale în viață ținând cont de particularitățile individuale.

În urma rezultatelor rezultatelor obținute în ultimul timp de către elevi la nivel național, se impune întrebarea firească: *Cine este vinovatul în urma eșecului școlar al elevului?*

Vă las pe voi, dragi colegi, să răspundeți la această întrebare și, poate, prin răspunsurile oferite, vom găsi soluții pentru revigorarea învățământului românesc.

Bibliografie:

C.L. Oprea, Strategii didactice interactive, E.D.P., 2006.

Robert Dottrens, A educa și a instrui, E.D.P., București 1970.

Pregătirea eficientă prin teme bine alese, în vederea obținerii unor rezultate bune la evaluarea națională

De **Sorina Ligia Miron** Feb 25, 2018

În cele ce urmează, vom urmări demersurile făcute de profesorul de matematică în „lupta” sa de a îmbunătăți rezultatele obținute de elevi la Evaluările Naționale, prin modalități constructive de organizare a învățării la matematică și soluții practice care pot genera îmbunătățirea învățării și implicit a rezultatelor evaluării. Orice profesor de matematică își dorește ca activitatea didactică pe care o desfășoară să fie una eficientă, menită să formeze la elevi cunoștințe și deprinderi dobândite prin învățare, care să permită identificarea și rezolvarea în contexte variate a unor probleme caracteristice matematicii.

Profesorul ar trebui să conducă realizarea învățării prin cooperare, să devină partener în educație cu elevul, să-l motiveze pe acesta din urmă să rezolve sarcini de lucru diverse care să-l ajute la propria formare, să evalueze vizând progresul în învățare, punând accentul pe elemente de ordin calitativ. Pentru ca activitatea didactică să fie eficientă, aceasta trebuie proiectată în avans și adaptată situației concrete din clasă.

Pentru a obține un traseu educațional optim este necesară o interpretare personală a programei școlare. Înțelegerea și interpretarea programei presupun corelarea competențelor specifice (De ce se învață?) cu conținuturile (Ce se învață?) și cu activitățile de învățare (Cum se învață?).

Pentru recuperarea elevilor care au abilități matematice insuficient dezvoltate trebuie alese activități de învățare adecvate și cât mai diversificate pentru a oferi fiecărui elev posibilitatea de a se manifesta. De asemenea pentru ca demersul didactic să fie eficient, trebuie reorganizate unitățile de învățare care nu trebuie să grupeze mai mult de 3-7 lecții, număr suficient și optim pentru a depista din timp nivelul de achiziții al elevului. În cazul în care se constată rămăneri în urmă la majoritatea elevilor se poate interveni asupra temelor identificate ca dificil de asimilat și încercarea divizării acestora în subteme, în acest fel unitățile de învățare vor avea alocate mai puține ore ceea ce va permite evaluări sumative mai dese.

Proiectarea unităților de învățare trebuie făcută astfel încât să nu constituie o supraîncărcare pentru elevi în încercarea lor de a asimila corespunzător conținuturile programei fiind foarte importantă în asigurarea eficienței demersului didactic. De asemenea proiectarea unei lecții, după structura generală, însă cu particularitățile specifice fiecărei clase are un rol important în formarea competențelor la elevi. În cazul în care se constată rămăneri în urmă ale elevilor, ar trebui acordat mai mult timp acelei etape a lecției ce vizează reactualizarea cunoștințelor anterioare. Pentru aceasta se poate folosi o organizare grafică a ceea ce trebuie repetat.

Un alt aspect important pe care fiecare profesor ar trebui să-l urmărească în activitatea didactică centrată pe achizițiile elevilor este dinamizarea învățării prin metodele de învățare. Se știe că un elev reține 10% din ceea ce citește, 20% din ceea ce aude, 30% din ceea ce vede și aude în același timp, 80% din ceea ce spune și 90% din ceea ce spune, făcând un lucru la care reflectează și care îl interesează, ceea ce înseamnă că învățarea devine eficientă doar atunci când îl punem pe elev să acționeze.

Pentru elevi este suficient ca în cadrul unei ore să asculte explicațiile profesorului sau să vadă o demonstrație. Ar fi mult mai eficient dacă elevii ar participa activ la procesul de învățare: discuția, argumentarea, investigația, experimentul devin metode indispensabile pentru învățarea eficientă și de durată.

În ceea ce privește activitatea de evaluare a elevului de clasa a VIII-a, aceasta trebuie să vizeze atât progresul școlar cât și pregătirea pentru examenele naționale. Din acest motiv profesorul trebuie să aibă în vedere următoarele aspecte: proiectarea unor teste de tipul celor propuse la examenele anterioare, proiectarea unor teste cuprinzând tipuri variate de itemi, pregătirea cognitivă și afectivă a elevilor pentru susținerea unui examen, aplicarea sistematică pe parcursul anului școlar a tipurilor de teste menționate anterior, analiza sistematică a rezultatelor obținute, folosirea unor teste de autoevaluare ca modalitate de conștientizare a elevului asupra progreselor sale școlare.

Prezint în continuare câteva sugestii menite să orienteze activitatea profesorului, astfel încât acesta să-i ajute pe elevi să rezolve cu succes diferite tipuri de teste aplicate în evaluarea curentă sau în condiții de examen. Propunerile sunt organizate în pereche: dificultate întâmpinată - sugestii de remediere.

Elevii nu sunt familiarizați cu forma testului, cu modul de completare a răspunsului, cu utilizarea unor foi de răspuns. Dați elevilor să exerseze rezolvarea a diferite tipuri de teste, cu tipuri variate de itemi. Pe parcursul clasei a VIII-a este necesar ca la sfârșitul unei unități de învățare, ca și la sfârșit de capitol, elevii să fie verificați printr-un test cuprinzând itemi standard în forme variate. Obişnuiți-i pe elevi să utilizeze tehnica excluderii la itemii cu alegere multiplă.

Evaluarea prin teste îi poate face pe unii elevi să aibă impresia că trebuie să facă față unor cerințe foarte înalte. Încurajați-i pe elevi să privească testul doar ca un mod de a arăta ceea ce au învățat. Amintiți-le elevilor să nu se necăjească dacă au întâlnit un item care nu le este familiar. Poate fi avantajos să sară peste acel item, să revină la el mai târziu, sau să încerce ghicirea soluției.

Elevii nu sunt pregătiți mental și/sau fizic pentru a fi testați. Informați părinții asupra condițiilor testului. Încurajați-i pe părinți să creeze copiilor o atmosferă de calm și încredere în preajma testului și să se asigure că aceștia s-au odihnit suficient. Asigurați-vă că elevii au toate materialele necesare pentru test (creion, gumă, riglă etc.) Nu dați impresia că testul este mai important decât este în realitate. În această situație, elevii devin mult mai anxioși și stresați.

Majoritatea elevilor săvârșesc greșelile tipice. Analizați în mod continuu în clasă greșelile elevilor. Comentați aceste greșeli, atenționați asupra condițiilor de apariție a lor și asupra căilor de remediere. Atenție! Propuneți sistematic elevilor exerciții capcană, în care trebuie identificată greșeala.

Limbajul sau vocabularul unui test standardizat pot crea elevilor dificultăți. Folosiți forme variate de exprimare pentru a reda o anumită sintagmă sau un anumit concept. Formulați periodic întrebările unor teste în limbaj standard, dar și în limbaj uzual.

La obținerea unor rezultate bune la evaluările naționale conlucrează o multitudine de factori, o parte dintre ei fiind prezentați în lucrarea de față. Profesorul de matematică are libertatea de a alege și aplica strategii de optimizare a pregătirii elevilor ținând cont de specificul fiecărei clase, fiecărui elev în parte.

Bibliografie:

1. Cucos, Constantin, 2006, Pedagogie- ediția a II-a, revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași;
2. Cucos, Constantin (coordonator), 2005, Psihopedagogia pentru examenele de definitivare și grade didactice, Editura Polirom, Iași;
3. www.proiecte.pmu.ro/document_library/.

iTeach: EXPERIENȚE DIDACTICE

ISSN 2247 – 966X

Editor: TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație

Pagina Revistei: www.iteach.ro/experiencedidactice